

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Broumovsko+ na období 2021-2027

Datum zpracování: březen 2021

Verze: 2.0

Valná hromada MAS schválila dne: 31. 3. 2021

Koncepční část

Obsah

1. Popis území působnosti MAS a popis zahrnutí komunity do tvorby strategie.....	5
1.1 Vymezení území působnosti MAS pro realizaci SCLLD v období 2021–2027	5
1.1.1 Stručná socioekonomická charakteristika území působnosti MAS	6
1.2 Mapové zobrazení území působnosti MAS.....	9
1.3 Popis zahrnutí komunity do tvorby strategie	11
1.3.1 Popis historie a zkušeností MAS	11
1.3.2 Popis zapojení komunity a relevantních aktérů místního rozvoje do tvorby SCLLD.	11
1.3.3 Odkaz na úložiště záznamů	13
2. Analytická část	14
2.3 Analýza rozvojových potřeb a rozvojového potenciálu území působnosti MAS.....	14
3. Strategická část.....	23
3.1 Strategický rámec	23
3.1.1 Vize.....	23
3.1.2 Strategické cíle.....	23
3.1.3 Specifické cíle a opatření Strategického rámce.....	24
3.2 Vazba na Strategii regionálního rozvoje ČR 21+	31
3.3 Popis integrovaných rysů strategie.....	36
4. Implementační část.....	41
4.1 Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury MAS.....	41
4.2 Popis animačních aktivit.....	42
4.4 Popis monitoringu a evaluace strategie.....	43
4.4.1 Indikátory na úrovni strategických cílů Strategického rámce SCLLD	44
5. Povinná příloha – Čestné prohlášení.....	45

Seznam tabulek

Tabulka 1 Seznam obcí, ve kterých bude realizována strategie MAS Broumovsko+	5
Tabulka 2 Zapojení komunity do tvorby Strategie CLLD	13
Tabulka 3 Analýza rozvojových potřeb území MAS Broumovsko+	14
Tabulka 4 Schéma hierarchie cílů a opatření SCLLD s vazbou na rozvojové potřeby z Analýzy potřeb	24
Tabulka 5 Naplňování SRR ČR 21+ prostřednictvím opatření Strategického rámce SCLLD	31
Tabulka 6 Matice integrovaných rysů SCLLD MAS Broumovsko+	36
Tabulka 7 Indikátory na úrovni strategických cílů SCLLD	44

Seznam obrázků

Obrázek 1 Území působnosti MAS Broumovsko+ s vyznačením hranic obcí	9
Obrázek 2 Území působnosti MAS Broumovsko+ v kontextu Královéhradeckého kraje (NUTS3)	10
Obrázek 3 Území působnosti MAS Broumovsko+ v kontextu regionu soudržnosti (NUTS2) ..	10
Obrázek 4 Schéma organizační struktury	42

Seznam zkratk

MAS	Místní akční skupina	VUR	Vzdělávání pro udržitelný rozvoj
SCLLD	Strategie komunitně vedeného místního rozvoje	SDMB	Společnost pro destinační management Broumovska
ČR	Česká republika	OZE	Obnovitelné zdroje energie
CHKO	Chráněná krajinná oblast	CR	Cestovní ruch
ČSÚ	Český statistický úřad	SRR ČR 21+	Strategie regionálního rozvoje České republiky 21+
SO	Správní obvod	SC	Specifický cíl
ORP	Obce s rozšířenou působností	ŘO	Řídící orgán
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek	DSO	Dobrovolný svazek obcí
NNO	Nestátní nezisková organizace	KoP ÚP ČR	Kontaktní pracoviště Úřadu práce České republiky
ČOV	Čistička odpadních vod	NČI	Národní číselník indikátorů
EVVO	Enviromentální vzdělávání, výchova a osvěta		

1. Popis území působnosti MAS a popis zahrnutí komunity do tvorby strategie

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Broumovsko+ (SCLLD) 2021-2027 je dokumentem, jenž vychází z diskuse zástupců obcí, podnikatelského sektoru, oblasti školství, neziskového sektoru a veřejnosti. Jedná se o základní rozvojový dokument, který definuje udržitelný rozvoj území pro období 2021-2027.

SCLLD MAS Broumovsko+ navazuje na úspěšnou realizaci Strategického plánu Leader 2009-2013 a dále také SCLLD MAS Broumovsko+ 2014-2020. Oblasti zájmu této SCLLD vycházejí z vlastního šetření MAS, diskuse pracovních skupin a aktualizované SWOT analýzy území. Dalším podkladem bylo dotazníkové šetření mezi obyvateli regionu z druhé poloviny roku 2020. Vedle zdrojů, kdy byla zapojena veřejnost, využila MAS rovněž statistické údaje ČSÚ a některé další strategické rozvojové dokumenty.

1.1 Vymezení území působnosti MAS pro realizaci SCLLD v období 2021–2027

V regionu MAS Broumovsko+ je 14 obcí, Broumov plní funkci přirozeného spádového města. V regionu žilo k 1. 1. 2021 **15 680 obyvatel**, z nichž téměř **polovina žije v Broumově** (7 262 obyv. – 46 %). Ve třech městech, která na území MAS jsou (Broumov, Meziměstí, Teplice nad Metují), žije 72 % obyvatel. Z 11 obcí mají dvě více než 500 obyvatel.

V následující tabulce je uveden počet obyvatel v jednotlivých obcích MAS Broumovsko+ - údaj k 1. 1. 2021.

Tabulka 1 Seznam obcí, ve kterých bude realizována strategie MAS Broumovsko+

Název obce	Počet obyvatel k 1. 1. 2021	Rozloha (ha) k 1. 1. 2021
Adršpach	490	1 970
Božanov	363	1 920
Broumov	7 262	2 227
Hejtmánkovice	610	1 302
Heřmánkovice	490	1 995
Hynčice	185	290
Jetřichov	440	925
Křínice	433	1 645
Martínkovice	507	1 416
Meziměstí	2 361	2 571

Otovice	337	1 059
Šonov	295	2 072
Teplice nad Metují	1 589	5 604
Verněřovice	318	941
CELKEM	15 680	25 937

Zdroj: Vlastní šetření v obcích, březen 2021

1.1.1 Stručná socioekonomická charakteristika území působnosti MAS

Broumovsko tvoří severní část Královéhradeckého kraje v ČR. Broumovský výběžek je obklopen ze severu, východu a jihovýchodu **územím Polska**. Od území Čech je Broumovsko odděleno Broumovskými stěnami. Od krajského města Hradce Králové (93 tis. obyvatel) je vzdáleno 80 km. Od polského Wałbrzychu (114 tis. obyvatel) je vzdáleno 35 km, od polské Wroclawi (639 tis. obyvatel) 110 km. Celé území MAS Broumovsko+ se nachází v CHKO Broumovsko.

Území MAS Broumovsko+ je shodné s územím SO ORP Broumov a DSO Broumovsko. Mezi hlavní socioekonomické rysy území patří:

- dlouhodobý úbytek obyvatel v čase,
- stěhování obyvatel z regionu,
- rychlé stárnutí obyvatelstva,
- nižší úroveň vzdělanosti obyvatel,
- vysoký počet obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách,
- vysoký podíl osob v exekuci,
- vyšší míra nezaměstnanosti,
- příhraniční poloha regionu,
- celé území MAS leží v CHKO Broumovsko.

Dle údajů Českého statistického úřadu (ČSÚ) a jednotlivých obcí klesl mezi lety 2001 a 2020 počet obyvatel o 1 950, což je 11 % obyvatel. Jedná se o dlouhodobou tendenci. Důvodem **úbytku obyvatel** je zejména stěhování obyvatel z regionu, které představuje závažný problém území MAS Broumovsko+.

Na Broumovsku dochází také k výrazným změnám ve věkové struktuře obyvatel, neboť se zvyšuje zastoupení starších věkových kategorií v populaci. V roce 2001 žilo na 100 dětí v regionu 68 osob starších 65 let, v roce 2018 to bylo více než 143 osob starších 65 let na 100 dětí. Na území MAS dochází k rychlejšímu stárnutí obyvatel, než je tomu v porovnání s Královéhradeckým krajem a Českou republikou. Převládající trend **stárnutí obyvatelstva** je/ jedním z nejvýznamnějších procesů, které mohou do budoucna negativně ovlivnit celkový vývoj regionu s významnými dopady na mnoho oblastí kvality života (sociální věci, zdravotnictví, ekonomický vývoj apod.)

Na území MAS je výrazně **nižší úroveň vzdělanosti** obyvatel ve srovnání s Královéhradeckým krajem a Českou republikou. V roce 2011 bylo na území MAS 21,7 % lidí s úplným středním a vyšším odborným vzděláním, což je o 9,9 % méně než v Královéhradeckém kraji a o 9,5 % méně než v ČR. Vysokoškolské vzdělání mělo v roce 2011 na území MAS 5 % obyvatel, a to je ve srovnání s Královéhradeckým krajem méně o 5,4 % a ve srovnání s ČR méně o 7,5 %. Mezi lety 2001 a 2011 vzrostl počet lidí s úplným středním a vyšším odborným vzděláním o 4,3 %. Počet vysokoškolsky vzdělaných lidí vzrostl o 2,5 %. Novější informace jsou k dispozici pouze na úrovni kraje a celé ČR. V roce 2019 se jak na území Královéhradeckého kraje, tak na území celé ČR zvýšilo procento obyvatel s úplným středním vzděláním. V roce 2019 to bylo na území Královéhradeckého kraje 36 % a na území celé ČR 34 %, to je o 4,4 % a 2,8 % více než v roce 2011. Také se zvýšilo procento vysokoškolsky vzdělaných lidí. V roce 2019 to na území Královéhradeckého kraje bylo 17,5 % a na území celé ČR 19,2 %, to je o 7,1 % a 6,7 % více. Vzhledem k tomu, že se úroveň vzdělanosti v čase roste, lze tedy předpokládat, že stejný proces probíhá i na území MAS.

Na území MAS Broumovsko+ se nacházejí **sociálně vyloučené lokality**. Počet obyvatel žijících v sociálně vyloučených lokalitách v největším městě regionu – v Broumově – se odhaduje na 10 % všech obyvatel města. S vysokou mírou sociálního vyloučení v území také souvisí velmi **vysoký podíl osob v exekuci**. Podíl osob v exekuci se na území MAS stále zvyšuje, v roce 2019 bylo v exekuci již 16 % obyvatel z území, což dělá ORP Broumov 14. nejvíce zatíženým ORP z celkem 206 ORP v České republice.

Na Broumovsku je dlouhodobě **vyšší míra nezaměstnanosti** v porovnání s Českou republikou i Královéhradeckým krajem (v posledních letech 6-9,4 %). Jedním z důvodů vysoké nezaměstnanosti je nedostatek pracovních příležitostí v regionu. Problémem je zejména zaměstnávání osob se zdravotním postižením a osob se základním vzděláním. Dalším faktorem, který má vliv na vyšší míru nezaměstnanosti, je vysoké množství exekucí zatížených osob. Velkým rizikovým faktorem souvisejícím s nezaměstnaností je dominantní postavení největších zaměstnavatelů v regionu. Případné omezení fungování těchto podniků a s tím spojené propouštění má významný vliv na míru nezaměstnanosti v regionu.

Územím neprochází žádná silnice I. třídy, stav mnoha místních a účelových komunikací je špatný a je potřeba jejich rekonstrukce. Na území je několik cyklostezek a cyklotras, tato síť však není vzhledem k potřebám regionu dostačující. To potvrzuje také skutečnost, že 10 ze 14 starostů uvedlo výstavbu cyklostezky/cyklotrasy mezi záměry, které obec plánuje realizovat. Problémem v oblasti pěší dopravy jsou zejména **chybějící chodníky** podél mnoha komunikací II. a III. třídy. Problematiku chybějících chodníků vnímá 9 obcí, které jsou připravené realizovat své záměry v této oblasti. Území se také vyznačuje velkým množstvím mostů, které jsou však často ve velmi špatném stavebně technickém stavu. 8 ze 14 obcí uvádí, že stav obecních mostů je špatný až havarijný a plánují se zaměřit na jejich opravu. DSO Broumovsko zpracovává studii věnovanou právě problematice mostů na Broumovsku. Z této studie budou moci čerpat všechny obce při přípravě projektových záměrů.

Na Broumovsku přetrvává vyšší podíl starších domů na domovním fondu. Ve srovnání s Královéhradeckým krajem to je v průměru o 15 let. S tím souvisí také vyšší procento domů a bytů nezpůsobilých k bydlení. Oproti Královéhradeckému kraji je na Broumovsku o 5 % více domů a bytů nezpůsobilých k bydlení (celkem 14 %).

Občanská vybavenost obcí se odvíjí od velikosti obcí, jejich polohy a vzdálenosti od měst v regionu, v nichž jsou sledované služby poskytovány. Stálý obchod s potravinami je provozován v 7 obcích ze 14. V 11 obcích v území působí 9 mateřských škol, 4 základní školy a 5 škol sloučených. V území působí také 1 základní umělecká škola, která poskytuje vzdělání v oboru hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém. Stávající síť základních škol pokrývá potřeby regionu Broumovska a je postačující pro stávající počet žáků. Střední školství je na Broumovsku zastoupeno Gymnáziem v Broumově, střední odborné školství pak Střední školou gastronomie a služeb se sídlem v Trutnově a odloučeným pracovištěm v Teplicích nad Metují. Jako hlavního aktéra pro oblast **neformálního a zájmového vzdělávání**, zaměřujícího se na děti 6-15 let věku, lze zmínit Dům dětí a mládeže Ulita Broumov. Omezená vybavenost v oblasti zdravotnických služeb je zřejmá ze skutečnosti, že v 10 obcích z celkových 14 neordinuje lékař a v 11 není lékárna. V území MAS je značně nedostatečná působnost specializovaných zdravotnických služeb, např. stomatologie, kožní, gynekologie, psychologická poradna. Dětský lékař ordinuje pouze v Broumově a Meziměstí.

Průmysl na Broumovsku se začal rozvíjet jako řemeslné činnosti doplňující **tradiční zemědělství a lesnictví**. Tak postupně vznikl z domácího tkalcovství textilní průmysl a z řemesel souvisejících s těžbou dřeva dřevozpracující průmysl. Zcela specifické a tradiční je na Broumovsku zpracování pískovce. Vedle průmyslu zpracovávajícího místní suroviny se postupně vyvinul kovo zpracující průmysl, zaměřený na materiálově nenáročné, přesné strojírenství. V oblasti dále fungují opravárenská družstva a autoservisy či firmy zastupující stavební průmysl a potravinářský průmysl. Další významnou oblastí podnikání je oblast služeb. Stěžejními zaměstnavateli na území MAS jsou např. Veba, textilní závody a.s., Continental Automotive Czech Republic s.r.o., HOBRA – ŠKOLNÍK s.r.o., PRIKNER – tepelné zpracování kovů, s.r.o., Z – TRADE, s.r.o., Dřevoterm, s.r.o. a CEDIMA s.r.o.

Hospodaření s komunálními odpady je na území MAS vázáno na jedinou svozovou firmu, která si podmínky pro svoz upravuje s jednotlivými obcemi zvlášť. S ohledem na perifernost území zastává tato společnost poměrně dominantní postavení. Na území MAS je v provozu jedna třídírna odpadů, která sídlí v obci Heřmánkovice. Zároveň je zde také umístěn sběrný dvůr, stejně jako v Broumově, Meziměstí a v Teplicích nad Metují. V ostatních obcích jsou zajištěny sběrné kontejnery. Problematické je nakládání s odpady ze zemědělství (neodpovídající kapacity jímek) a staré skládky.

Cestovní ruch je založen na unikátním **přírodním a kulturním dědictví**, jeho hlavní nevýhodou je však výrazná sezónnost. Hlavní přírodní zajímavosti souvisejí s pískovcovými skalními útvary Adršpašsko-teplických skal a Broumovských stěn. Adršpašsko-teplické skály se

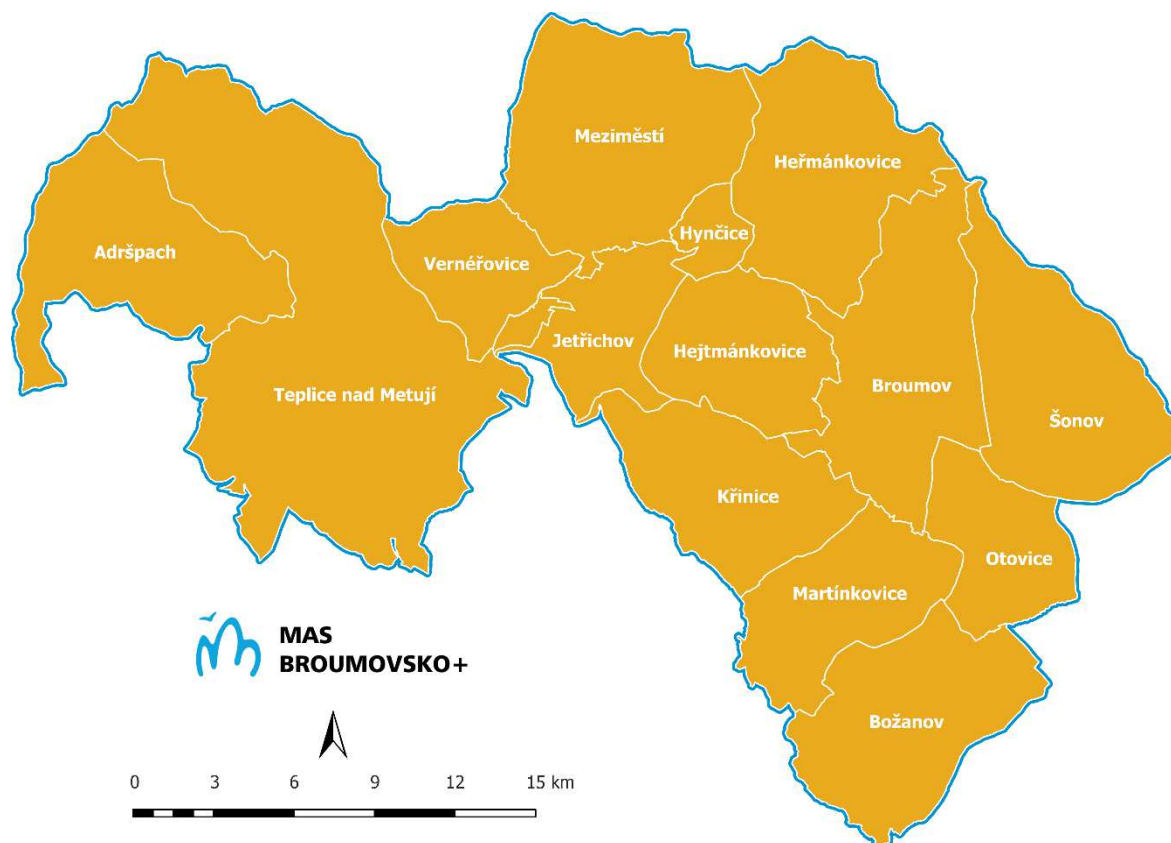
zejména v turistické sezóně potýkají vysokým počtem návštěvníků přesahujícím kapacitu lokalit. Cestovní ruch na území MAS těží také z bohatého kulturního dědictví. V 17. a 18. století byly v souvislosti s rozvojem broumovského opatství v území postaveny barokní kostely (tzv. Broumovská skupina). Na území MAS je 8 z 9 těchto kostelů. Další významnou památku představuje **broumovský klášter**. Přestože v poslední době dochází k postupné rekonstrukci broumovského kláštera i barokních kostelů, velká část kulturních památek je ve špatném stavebně technickém stavu.

Výrazný impuls v oblasti cestovního ruchu a kultury by měla přinést kandidatura města Broumov na Evropské hlavní město kultury v roce 2028.

1.2 Mapové zobrazení území působnosti MAS

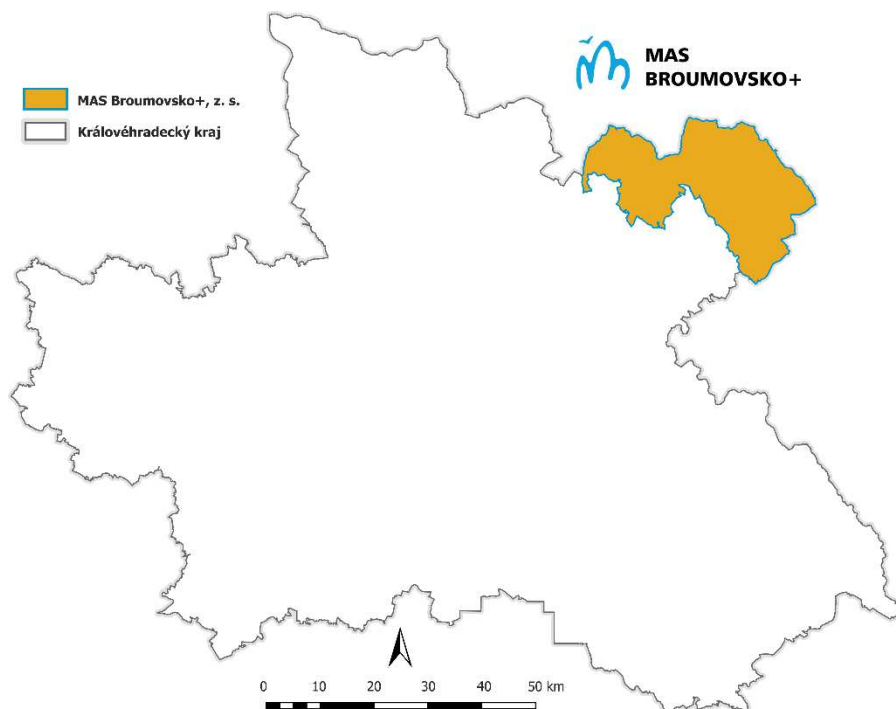
V kapitole je uvedeno mapové území působnosti MAS Broumovsko+ s vyznačením hranic obcí, v kontextu Královéhradeckého kraje a v kontextu regionu soudržnosti.

Obrázek 1 Území působnosti MAS Broumovsko+ s vyznačením hranic obcí

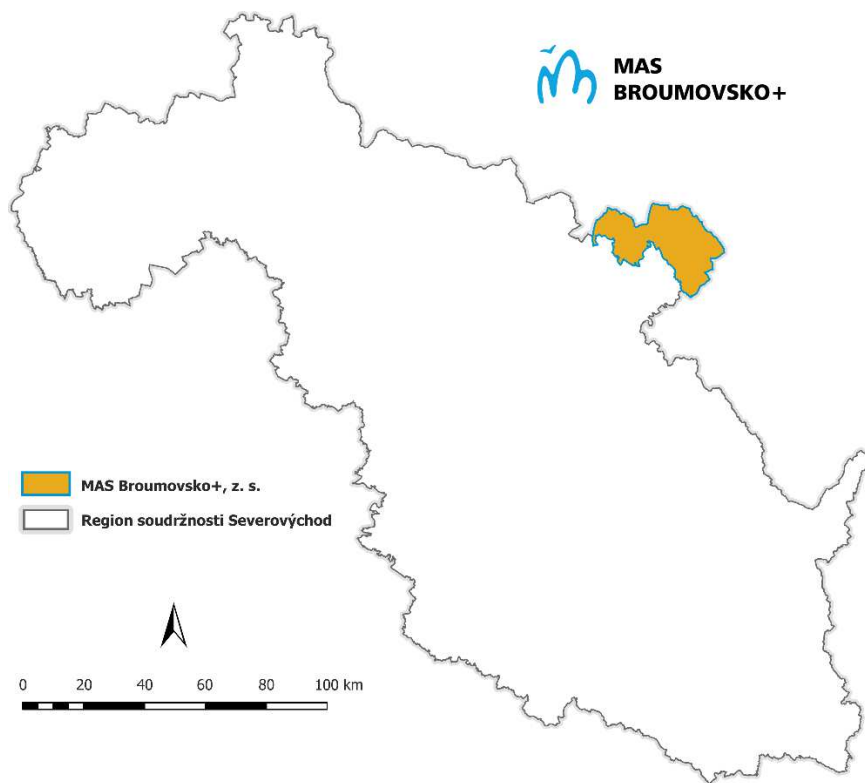
Zdroj: Centrum investic, rozvoje a inovací, Hradec Králové

Obrázek 2 Území působnosti MAS Broumovsko+ v kontextu Královéhradeckého kraje (NUTS3)

Zdroj: Centrum investic, rozvoje a inovací, Hradec Králové

Obrázek 3 Území působnosti MAS Broumovsko+ v kontextu regionu soudržnosti (NUTS2)

Zdroj: Centrum investic, rozvoje a inovací, Hradec Králové

1.3 Popis zahrnutí komunity do tvorby strategie

1.3.1 Popis historie a zkušeností MAS

MAS Broumovsko+, z. s. **vznikla v r. 2005** a již od počátku svého působení se společně s dalšími subjekty podílí na rozvoji regionu. MAS byla založena především za účelem ucelení a prohlubování dosavadní spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem. Impuls pro založení MAS vzešel od představitelů měst a obcí regionu, kteří byli podpořeni Dobrovolným svazkem obcí Broumovska, podnikateli, zemědělci, neziskovými organizacemi i aktivními občany.

MAS podpořila místní projekty poprvé v roce 2007, a to prostřednictvím programu **LEADER ČR** v celkové částce cca 3 mil. Kč. Další projekty v celkové částce 32,5 mil. Kč vybrala MAS v rámci Programu rozvoje venkova (Strategický plán LEADER) – **Plus pro naše Broumovsko**, který byl realizován v letech 2009-2013.

Od roku 2014 se MAS věnovala přípravě **Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Broumovsko+** (SCLLD) a po schválení na konci roku 2016 se plně věnuje její realizaci. Podle údajů platných ke konci roku 2020 se prozatím v tomto období podařilo podpořit celkem 60 projektových záměrů částkou přesahující 58 mil. Kč. Podpořené záměry byly vybírány z Integrovaného regionálního operačního programu, Operačního programu Zaměstnanost, Programu rozvoje venkova a Operačního programu Životní prostředí.

Nedílnou součástí aktivit MAS je také realizace **Místního akčního plánu vzdělávání na Broumovsku**. Jedná se o projekt rozvíjející kvalitní a společné vzdělávání dětí a žáků do 15 let. Zároveň tento projekt prohlubuje spolupráci mezi subjekty formálního, neformálního a zájmového vzdělávání.

K významným aktivitám MAS patří rovněž projekt „Geoturistika: první kroky“ z roku 2014, který byl financován v rámci přeshraniční spolupráce s Polskem. Téma geoturistiky přispělo k prohloubení spolupráce s přeshraničním regionem a k rozvoji cestovního ruchu.

MAS má ke konci roku 2020 celkem 53 členů a je otevřena přijímání dalších zájemců, kteří se chtějí podílet na rozvoji krásného příhraničního regionu Broumovsko.

Území působnosti MAS v programovém období 2014-2020 zahrnuje 11 obcí a 3 města a pro nové období 2021-2027 se nemění.

1.3.2 Popis zapojení komunity a relevantních aktérů místního rozvoje do tvorby SCLLD

Do přípravy nové Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS pro období 2021-2027 byla zahrnuta především členská základna MAS ve spolupráci s kanceláří ale také veřejnost, včetně dalších spolupracujících subjektů (např. SDMB, spolek Živá voda).

Prvním nástrojem k identifikaci aktuálních problémů a potřeb v území byly polostrukturované rozhovory se zástupci obcí. Výstupem těchto rozhovorů jsou aktualizované problémy a potřeby obcí a dále také seznam jejich projektových záměrů pro nové období 2021-2027.

V návaznosti na provedené rozhovory s představiteli obcí, díky kterým jsme vytvořili seznam jejich investičních a neinvestičních plánů, připravila kancelář MAS online dotazník ke sběru projektových záměrů také od dalších subjektů z území, včetně fyzických osob. Tento dotazník mapuje oblasti zájmu potenciálních žadatelů a tím pádem přispívá k identifikaci problémových oblastí a slabých míst.

V další fázi přípravy nové Strategie byl vytvořen dotazník pro obyvatele Broumovska (=území působnosti MAS Broumovsko+). Dotazník byl vytvořen formou online formuláře a jeho distribuce byla zajištěna všem členům MAS (včetně obcí) a dále také veřejnosti prostřednictvím webových stránek i facebookového profilu MAS. Na svých webových stránkách ho zveřejnilo také několik obcí. Dotazníkové šetření se zúčastnilo celkem 135 respondentů nejrůznějších věkových kategorií. Mezi největší problémy z pohledu obyvatel patří na Broumovsku nedostatek pracovních příležitostí, nepřizpůsobiví občané se sklony k vandalismu a nedostatek bytů a parcel pro výstavbu rodinných domů. Velkou potřebou je rovněž regulace návštěvníků zejména v Adršpašsko-teplických skalách. Dotazníkové šetření prokázalo, že se lidem v našem regionu žije spíše dobře a nejvíce jsou hrdí na místní přírodní bohatství a krajinu. V souvislosti s projektovými záměry do budoucna by měli lidé zájem o investice do infrastruktury, výsadbu zeleně a podporu místních podnikatelů.

Třetí fází při přípravě Strategie bylo setkávání s obcemi, členy MAS a veřejností v rámci pracovních skupin. Se zástupci obcí jsme aktualizovali cíle, opatření a rozvojové potřeby pro nové období a s dalšími pracovními skupinami zase SWOT analýzu území (zástupci veřejné sféry, oblasti školství, neziskového a podnikatelského sektoru). Aktualizaci SWOT analýzy jsme vlivem koronavirové pandemie dokončili za pomoci online nástrojů.

Výstupy všech uvedených fází byly podkladem pro tvorbu koncepční části Strategie pro období 2021-2027. Seznam projektových záměrů z celého území je však využitelný také pro následnou tvorbu Akčních plánů jednotlivých operačních programů.

Veřejné projednání a připomínkování Strategie pro období 2021-2027 probíhalo s ohledem na průběh koronavirové pandemie online a členská základna MAS i veřejnost se vyjadřovali prostřednictvím elektronických formulářů a konzultací (online). Na základě přijatých připomínek a jejich projednání zpracovala kancelář MAS finální podobu koncepční části Strategie 2021-2027 a předložila ji v březnu 2021 ke schválení Valné hromadě MAS.

Tabulka 2 Zapojení komunity do tvorby Strategie CLLD

Metoda zapojení	Datum (období) provedení
Rozhovory se starosty obcí v území MAS	12/2019-02/2020
Sběr projektových záměrů (online sběr)	od 02/2020
Dotazník pro obyvatele Broumovska (online sběr)	07/2020-09/2020
Pracovní skupiny k přípravě SCLLD (aktualizace SWOT analýzy, strategických cílů a opatření a stanovení rozvojových potřeb)	09/2020-11/2020
Veřejné projednání a připomínkování návrhu Strategie	12/2020-03/2021
Schválení aktuální podoby Strategie před odevzdáním	03/2021

1.3.3 Odkaz na úložiště záznamů

Podklady k postupu zapojení komunity do zpracování Strategie jsou k dispozici na webových stránkách MAS Broumovsko+:

<http://www.mas.broumovsko.cz/o-nas/priprava-noveho-obdobi-2021-2027/>.

2. Analytická část

2.3 Analýza rozvojových potřeb a rozvojového potenciálu území působnosti MAS

Analýza rozvojových potřeb a rozvojového potenciálu území působnosti MAS vychází z informací a poznatků získaných na základě rozhovorů se zástupci obcí, z dotazníku pro obyvatele Broumovska, z jednání pracovních skupin a z aktualizované socioekonomické analýzy území MAS.

Tabulka 3 Analýza rozvojových potřeb území MAS Broumovsko+

Rozvojová potřeba	Popis potřeby pro rozvoj území
A Rozvoj veřejné infrastruktury a revitalizace chátrajících objektů	<p>Veřejná infrastruktura na Broumovsku se v posledních letech zkvalitnila a je důležité v tomto trendu pokračovat. Na základě rozhovorů se zástupci samospráv z území MAS jsou záměry obcí (v rámci veřejné infrastruktury) v příštích letech prioritně orientovány na rozšíření sítě cyklostezek a cyklotras, rekonstrukci místních komunikací a obecních mostů, výstavbu chodníků, rekonstrukci a vybavení obecních budov a budov pro formální a zájmové vzdělávání. Slabou stránkou regionu je převládající trend stárnutí obyvatelstva dohromady s odchodem především mladých lidí. Chybí zde sociální služby typu azylové domy, odlehčovací služby apod. Také problematika tzv. sociálního a dostupného bydlení je v rámci regionu řešena velmi okrajově. V území působnosti MAS se nachází mnoho chátrajících objektů a 5 brownfieldů k 31. 12. 2020 (dle Národní databáze brownfieldů Czechinvest). Brownfieldy jsou v soukromém (3) i veřejném (2) vlastnictví a nachází se ve 3 obcích. Chátrající objekty jsou především bývalé podniky a zemědělské budovy jak v soukromém, tak ve veřejném vlastnictví.</p> <p>Podporou výše zmíněných aktivit dojde ke zkvalitnění života a zvýšení bezpečnosti obyvatel na Broumovsku. Investicí do rekonstrukce a revitalizace chátrajících objektů a brownfieldů a jejich využití pro výstavbu bytů, popř. sociálního a dostupného bydlení dojde nejen ke zkvalitnění infrastruktury regionu, ale také k vytvoření podmínek pro atraktivní prostředí k bydlení a tím omezení odchodu obyvatel z území MAS.</p>
A1 Výstavba a rekonstrukce objektů k bydlení	<p>Nabídka volných bytů a parcel vhodných pro výstavbu rodinných domů je v území působnosti MAS omezená. Problematika sociálního bydlení (nízkonákladové bydlení pro jednotlivce, osamělé rodiče s dětmi aj.) se zde téměř neřeší. V území je evidována poptávka po novém bydlení, proto je jedním z aktuálních cílů podpora rekonstrukcí a revitalizací objektů k vybudování dostupného a atraktivního bydlení, popř. zasiťování pozemků a výstavba nových objektů k bydlení.</p>

A2 Zvýšení kvality občanské vybavenosti	<p>V území působnosti MAS je nedostatek zdravotnického personálu, především specializovaných lékařských služeb. Centrem sociálních služeb je především město Broumov a téměř jediný subjekt (Centrum sociálních služeb Naděje Broumov). V 7 obcích chybí stálý obchod s potravinami. Na Broumovsku je dostatečné množství škol. V souvislosti s negativním demografickým vývojem existuje tlak na redukci počtu škol, především v malých sídlech, v nichž probíhá výuka v tzv. malotřídkách. Ve školách chybí odborné učebny, jež by disponovaly moderními technologiemi a byly zázemím pro rozvoj logického a technického myšlení (např. odborná polytechnická učebna). Více o občanské vybavenosti v kap. 1.1.1.</p> <p>Podporou rozšiřování zdravotní a sociální oblasti se zvýší kvalita života v regionu, a to především pro seniory a osoby se zdravotním postižením, neboť by nemuseli dojíždět navštěvovat sociální a specializované lékařské služby a obchody s potravinami mimo území obce, ve které žijí. Jedná se o zajištění dostupnosti těchto služeb v odlehlých oblastech (např. formou terénní sociální služby, pojízdnou prodejnu apod.). Investice do infrastruktury pro vzdělávání přispějí ke zvýšení kvality výuky žáků a práce učitelů v regionu.</p>
A3 Revitalizace veřejných prostranství měst a obcí	<p>Veřejná prostranství jsou místa, kde se utváří kulturní i sociální klima vesnic i měst. Veřejná prostranství jsou také integrální součástí kulturního dědictví regionu. Z těchto důvodů byla v minulosti revitalizaci veřejných prostranství věnována velká pozornost a mělo by tomu tak být i v následujících letech. Do revitalizace prostranství je důležité zakomponovat prvky mající pozitivní vliv na životní prostředí, např. mitigační a adaptační opatření pro zadržování vody v intravilánu obcí či výsadbu doprovodné zeleně. Konkrétně se jedná o výsadby zeleně v obecních parcích, alejích, na náměstích, hřištích, sídlišťích apod. S tím také souvisí doplnění městského mobiliáře.</p>
A4 Revitalizace nevyužitých chátrajících objektů	<p>Výskyt brownfieldů a chátrajících objektů v území působnosti MAS snižuje atraktivnost prostředí a negativně působí na rozvoj cestovního ruchu a životního prostředí. V případě brownfieldů se jedná o areál Benediktínského opatství sv. Václava v Broumově, objekt bývalé fary v Martínkovicích, areál kotelny v Meziměstí, objekt bývalého klášterního mlýna v Broumově a bývalého Městského hotelu v Broumově. V případě chátrajících budov se jedná se o objekt bývalého pivovaru v Broumově, areál bývalé provozovny Veby v Martínkovicích, areál bývalého ZD v Martínkovicích atd.</p> <p>Investice do rekonstrukce a revitalizace brownfieldů a chátrajících budov pomohou zajistit nové prostory vhodné např. pro dostupné a atraktivní bydlení, zdravotní, sociální a návazné služby či podnikatelskou činnost.</p>
B Zkvalitnění dopravy a cyklodopravy	<p>Stav místních komunikací na území MAS je špatný, velkou část je potřeba zrekonstruovat včetně mostů. Je zde nedostatek parkovacích míst, a to jak pro občany, tak pro návštěvníky. Síť cyklostezek a cyklotras je, vzhledem ke zvyšujícímu se cestovnímu ruchu a rostoucímu trendu využití cyklodopravy při dopravě do zaměstnání v regionu, nedostačující. Také je v regionu nedostatek chodníků. To vše snižuje bezpečnost cílových skupin obyvatel a návštěvníci území MAS.</p>

	<p>Naplnění dané potřeby pomůže především zvýšit bezpečnost dopravy a atraktivitu regionu. Také tím bude podpořena k životnímu prostředí šetrná forma dopravy.</p>
<p>B1 Rekonstrukce stávající nevyhovující či budování nové dopravní infrastruktury</p>	<p>Stav dopravní infrastruktury na Broumovsku se díky investicím z místních, národních i evropských zdrojů postupně zlepšuje, ale stále je řada problémů, které je nutné řešit.</p> <p>V regionu je stále řada komunikací, jejichž technický stav je nevyhovující. Důležité je také se zaměřit na budování nové dopravní infrastruktury, místních komunikací, infrastrukturu pro chodce a cyklisty a dalších dopravních staveb včetně parkovišť. Na základě animace území bylo zjištěno, že 5 obcí má mezi svými prioritními záměry rekonstrukci místních komunikací vč. mostů a chodníků a 10 obcí se plánuje zaměřit na podporu cyklodopravy.</p>
<p>C Rozvoj a zkvalitnění občanského života</p>	<p>Na Broumovsku je bohatý kulturní a společenský život ve smyslu pořádání plesů, koncertů, poutí, setkávání seniorů apod. Funguje zde i řada volnočasových a sportovních organizací. Další kulturní a komunitní rozvoj je hlavním předpokladem zvyšování kvality života v řešené oblasti, a proto je další rozvoj této oblasti potřebný.</p> <p>Podporou pořádání kulturních aktivit NNO a komunitního setkávání přispějeme k udržení a dalšímu rozvoji komunitní spolupráce. Důležitým krokem je také zaměření na zvýšení gramotnosti dětí, žáků i dospělých v regionu prostřednictvím vzdělávání, např. nabídkou různých workshopů, seminářů a přednášek se zajímavými lidmi pro danou věkovou kategorii. Také je potřeba stále pracovat na zlepšení spolupráce jednotlivých škol (např. prostřednictvím aktivit MAS) a vzájemné výměně zkušeností a předávání si příkladů dobré praxe.</p>
<p>C1 Podpora vzdělanosti obyvatel regionu</p>	<p>Vzdělanostní struktura na území MAS, přestože se v čase zvyšuje, je výrazně nižší ve srovnání s Královéhradeckým krajem a Českou republikou. Jedním z hlavních témat je hrozba redukce škol na Broumovsku. Jedná se především o sloučené základní školy v Jetřichově, Martinkovicích, Adršpachu, Teplicích nad Metují a ve Verněřovicích. Více informací k tématu školství/vzdělávání na Broumovsku je uvedeno v kapitole 1.1.1.</p> <p>Vedle vzdělávací infrastruktury (viz A2) je také nutné se zaměřit na rozvoj vzdělanostní kapacity území. Proto je potřeba rozšířit nabídku workshopů, seminářů a přednášek, jež budou zajímavé a účelné pro děti, žáky i dospělé a nabídku kurzů pro učitele či potenciální lektory. Na Broumovsku vzniká tzv. charakterové vzdělávání, jehož podporou je možné přispět ke zkvalitnění osobního profilu občanů regionu. S rozšiřováním nabídky vzdělávacích aktivit souvisí rovněž modernizace (vč. digitalizace) vybavení škol i dalších vzdělávacích institucí a organizací. Naplnění této potřeby napomůže zlepšení vzdělanostní struktury obyvatelstva a kvality vzdělávání.</p>
<p>C2 Posílení sociálních vztahů a solidarity</p>	<p>Městské a obecní plesy, koncerty na dětském hřišti v Broumově, pouť v Broumově apod. tvoří základnu pro rozvoj kulturního, společenského a komunitního života v regionu. Z tohoto důvodu je nutné tyto aktivity dále rozvíjet. Je nutné se také zaměřit na informační a vzdělávací kampaň v oblasti podpory participace a posilování komunitního života.</p>

C3 Podpora aktivního života v regionu	<p>V území působnosti MAS je čínorodá řada volnočasových a sportovních organizací. Jedná se především o sdružení dobrovolných hasičů, tělovýchovné jednoty a NNO. Členové těchto spolků často pořádají různé společenské a kulturní akce, ale nedisponují velkým kapitálem.</p> <p>Podpora těchto spolků vede k naplnění potřeby společného setkávání. Tyto akce jsou veřejné, mohou je tedy navštěvovat také lidé z cílové skupiny sociálně vyloučení či ohrožení sociálním vyloučením. Tím se začleňují do komunity regionu a mají prostor pro vzájemnou výměnu zkušeností.</p>
D Rozvoj podnikatelských aktivit a podpora využívání moderních technologií	<p>V území MAS je celkem 1 660 ekonomických subjektů a z toho je 68,6 % živnostníků. Mnoho z těchto podnikatelů má zájem modernizovat a inovovat vybavení či rekonstruovat své prostory včetně energetických úspor. Vzhledem k finanční náročnosti těchto akcí je žádoucí využít dotačních možností.</p> <p>Investice do nezemědělského podnikání v území MAS je klíčovou aktivitou pro rozvoj celého regionu (podpora ekonomické soběstačnosti a nabídky pracovních příležitostí). Důležitá je také podpora spolupráce místních podnikatelů, kulturního a kreativního průmyslu a vzájemné předávání si zkušeností.</p>
D1 Podpora vzniku, rozvoje a zvyšování konkurenceschopnosti místních podnikatelů	<p>Místní nezemědělství podnikatelé považují využití dotačních možností za administrativně velice náročné a v současné době jich moc nevyužívají, přestože by to prospělo zvýšení konkurenceschopnosti jejich podnikání. Kancelář MAS proto provádí animační aktivity a žadatelům se aktivně věnuje a po vzájemné dohodě asistuje při všech administrativních úkonech.</p> <p>Aktivizace místních podnikatelů je tedy další klíčovou aktivitou v území MAS. Je třeba potencionální žadatele intenzivněji motivovat a za podpory kanceláře MAS je vést k modernizaci dané podnikatelské činnosti. Investice do provozu, sociálního podnikání a do vzájemné spolupráce v rámci nezemědělského podnikání přispěje k posílení ekonomického soběstačnosti regionu, potažmo se zvýší nabídka pracovních příležitostí. MAS dlouhodobě sbírá záměry místních podnikatelů a v současné době jich evidujeme 37 od 23 potencionálních žadatelů v celkové hodnotě zhruba 1,9 mld. Kč.</p>
E Optimalizace zemědělství a lesnictví v regionu	<p>Orná půda a lesní pozemky svou rozlohou zabírají více než 70 % pozemků v území MAS (tj. přes 18 tis. ha). Intenzivním zemědělstvím v této krajině dochází k jejímu znehodnocení. Lesy jsou ohroženy kalamitami (z důvodu silného větru, sněhu atd.) a nově zakládané lesní porosty ohrožuje nedostatečná následná péče a škody způsobené zvěří. Dalším velkým problémem je kůrovcová kalamita spojená s extrémním suchem.</p> <p>Podpora modernizace zemědělství – výstavba a obnova zemědělských objektů, diverzifikace činnosti zemědělských subjektů a modernizace zemědělské a lesnické techniky – vede k zefektivnění zemědělské výroby a obnově místní krajiny. Je důležité podporovat tradiční zemědělské osevňovací postupy, které udržují zemědělskou půdu v dobrém stavu. V některých případech je vhodné přejít na dočasné či trvalé zatravnění orné půdy. Podpora chovu hospodářských zvířat má z dlouhodobého hlediska pozitivní vliv na vlastnosti půdy. Mimo nerostů, ze kterých půda vznikla, má zásadní vliv obsah</p>

	<p>humusu, který je do velké míry spojený právě s chovem dobytka. Ovlivňuje měrnou i objemovou hmotnost a strukturu půdy. Struktura půdy vyjadřuje velikost a tvar půdních agregátů, závisí právě na obsahu humusu, má vliv na vzdušnost půdy, kapilaritu a tím na hospodaření s vodou (vodní režim půdy) narušování půdní struktury prudkými dešti a erozí, popř. nevhodným obděláváním.</p> <p>Chov hospodářských zvířat má také pozitivní dopad na zaměstnanost na venkově. Na počet chovaných zvířat má v od roku 2015 v obcích v působnosti MAS vliv přítomnost vlků. Mimo přímé útoky na pasená zvířata, vlci ovlivňují strukturu zemědělství a vzhled krajiny i nepřímo. Realizované opatření na ochranu stád před útoky vlků (vysoké elektrické ploty, přítomnost pasteveckých psů) mají negativní vliv na průchodnost krajiny a komfort pobytu lidí v přírodě. Narušování přirozeného režimu pasených zvířat a jejich zavírání na noc je proti přirozenosti, a tedy v rozporu s jejich welfare.</p>
E1 Modernizace zemědělství a lesnictví	<p>V území MAS je velká plocha znehodnocené krajiny. Důvodem jsou intenzivní zemědělství, kalamity, extrémní sucho atd. Zemědělský půdní fond je příliš zorněný a je zde nevhodná skladba plodin. To vše vede k degradaci krajiny v regionu. Naplnění potřeby modernizace zemědělských objektů a zemědělské činnosti napomůže obnově místní krajiny a její adaptaci na klimatickou změnu. Důležitá je také podpora pěstební činnosti a všech opatření proti suchu.</p>
E2 Péče o zemědělskou a lesnickou infrastrukturu včetně souvisejících objektů	<p>Na území působnosti MAS jsou velké plochy v krajině, které již mají nepříznivý vliv na úrodnost a suchost krajiny. Podpora obnovy, rekonstrukce a budování zemědělské a lesnické infrastruktury vede ke zkvalitnění a zvýšení hustoty lesních a polních cest a podpora výstavby a obnovy souvisejících objektů vede k celkovému zefektivnění zemědělství v regionu. Výsledkem bude krajina rozčleněná na menší územní celky, které budou v souladu s přírodou a povedou k jejímu obnovení.</p>
F Zvýšení potenciálu pro uplatnění na trhu práce	<p>Na Broumovsku je dlouhodobě větší míra nezaměstnanosti v porovnání s ČR i Královéhradeckým krajem. Také je zde velké množství osob zatížených exekucí, sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených. V území MAS je nedostatek pracovních příležitostí. Podpora zaměstnanosti je jednou ze stěžejních aktivit pro rozvoj regionu. Jedná se o zajištění rekvalifikací, profesního vzdělávání, propojení potřeb zaměstnavatelů se školstvím atd. Výsledkem bude snížení nezaměstnanosti na území působnosti MAS.</p>
F1 Podpora zvýšení profesní kvalifikace a spolupráce se zaměstnavateli	<p>Nedostatek kvalifikovaných osob na trhu práce je pro území MAS dlouhodobým problémem. Mladí lidé se vzděláním totiž zůstávají ve větších městech za účelem lepšího uplatnění a vyššího ohodnocení odváděné práce. Dalším problémem je zaměstnávání osob se zdravotním znevýhodněním a osob se základním vzděláním.</p> <p>Podpora vzdělávacích kurzů a profesního poradenství (vč. inkubátorů a start-up) napomůže k uspokojení potřeb jak zaměstnavatele, tak zaměstnance. Rovněž je vhodné zavádět motivační opatření pro zaměstnance a propojovat potřeby zaměstnavatelů se školstvím.</p>

G Zajištění efektivní propagace podnikatelských subjektů	<p>Broumovsko není pouze hospodářsky a sociálně slabým regionem, ale také stále poměrně neznámým územím. Je potřeba do území MAS „nalákat“ nové podnikatele ale také rozvíjet podnikání u těch stávajících. Zároveň je potřeba propagovat zajímavé místní podnikatelské subjekty a jejich činnosti.</p> <p>Naplnění této potřeby povede ke zvýšení povědomí o území a možnému navázání nových kontaktů mezi podnikateli, to přispěje k rozvoji a posílení ekonomické soběstačnosti regionu.</p>
G1 Propagace podnikatelských aktivit v regionu	<p>Broumovsko je hospodářsky a sociálně se rozvíjející region. Pro udržitelný rozvoj podnikatelské činnosti je potřeba podporovat marketingové a propagační aktivity vedoucí ke zvýšení ekonomické soběstačnosti podnikatelů v regionu. Podnikatelské aktivity pomáhá propagovat a dále propagovat bude Podnikatelský klub Broumovska, který zde řadu let působí a rovněž pomáhá sdílet dobrou praxi, zkušenosti a informace. Dále na Broumovsku funguje systém regionálního značení výrobků a je třeba ho dále podporovat a rozvíjet, jelikož se tím dokládá kvalita, která zároveň pomáhá region propagovat.</p> <p>Rozvoj propagace a marketingu přispěje k udržitelnosti a iniciaci dalších podnikatelských aktivit v regionu.</p>
H Ochrana kvalitního životního prostředí	<p>Broumovsko je pestrá kulturní krajinnou s výskytem široké skladby nejrůznějších geologických jevů. Je zde unikátní zastoupení velké škály hornin doplněné bučinami, lesy a květnatými loukami, ale z celkového pohledu je životní prostředí nejen na území MAS v kritickém stavu. Jedná se o extrémní sucha, povodně, eroze, nedostatek zeleně v krajině, zastaralé lokální zdroje energie atd. MAS Broumovsko+ je nejúspěšnější MAS v Královéhradeckém kraji v čerpání finanční podpory na realizaci projektů v rámci OPŽP.</p> <p>Je tedy vhodné využít zájmu o výsadby a dále pokračovat v podobných projektech, které zvyšují zájem o údržbu a ochranu krajiny. Dále také podporovat zavádění a využívání obnovitelných zdrojů energie a iniciaci projektů (i studií) pro obnovu krajiny apod., což povede ke zlepšení životního prostředí v regionu a k adaptaci na klimatické změny.</p>
H1 Zachování kvalitního životního prostředí a zdrojů pitné vody	<p>V území MAS se nachází příliš zorněná půda, vodní a větrné eroze, rozsáhlé plochy pozemků a celkově je půda extrémně vysušená. Díky intenzivnímu zemědělskému i lesnickému hospodaření či melioračním opatřením krajina není schopna zadržet vodu. Je třeba se adaptovat na změnu klimatu především přístupem v péči o krajinu a realizovat aktivity umožňující zadržet vodu v krajině.</p> <p>Naplněním této potřeby napomůžeme návratu krajiny do udržitelného stavu. Prostřednictvím psaní studií proveditelnosti pro adaptaci na změnu klimatu budou jasně vymezené cesty k obnově místní krajiny. V rámci naplnění této potřeby je také nutná investice do opatření pro zádrž vody v krajině (např. výsadby zeleně, rozčlenění velkých pozemků, zdrsňení krajiny tzv. svejly atd.).</p>

H2 Zadržování vody v krajině a usměrňování jejího pohybu	<p>Území MAS trápí problém dlouhodobého sucha. Při nárazových deštích krajina není schopna vsáknout vodu vzhledem ke svému znehodnocenému stavu.</p> <p>Pro nápravu je potřeba investovat do vsakovacích a retenčních zařízení, protipovodňových opatření včetně zpracování potřebných studií.</p>
H3 Čištění odpadních vod	<p>Osm obcí z území MAS disponuje kanalizací s napojením na ČOV. V těchto obcích jsou ale také výjimečně domy s individualizovaným řešením, tedy nezávislé na obecní kanalizaci. Ostatních 6 obcí nemají vybudování kanalizace mezi svými prioritními záměry. Avšak je žádoucí již existující ČOV modernizovat a optimalizovat, protože v několika místních částech není dobudována (např. v Olivětíně).</p> <p>Naplněním této potřeby pomůžeme efektivnějšímu nakládání s odpadními vodami. Výsledkem bude moderní a dlouhodobě udržitelná vodohospodářská infrastruktura.</p>
H4 Modernizace energetické infrastruktury	<p>Území působnosti MAS je nedostatečně vybaveno inovativními a moderními technologiemi v oblasti moderní energetiky. Podíl ekologicky šetrných obnovitelných zdrojů v regionu je velmi nízký. Území tedy není připraveno přecházet na zvýšení užívání elektrické energie. Distribuční sítě jsou zastaralé a je nutná jejich rekonstrukce. Zásobování teplem je řešeno z lokálních zdrojů a z domovních kotlen.</p> <p>Podporou zavádění obnovitelných zdrojů energie, zároveň náhradou spalovacích zdrojů znečišťování a obnovou zastaralé distribuční sítě elektrické energie přispějeme k udržitelnému stavu energií v regionu. Otevírá se zde široký prostor pro uplatnění přístupů komunitní energetiky. V regionu jsou vhodné podmínky pro instalaci vodních elektráren, proto by bylo vhodné tento způsob zavádění zdrojů obnovitelné energie využít. V rámci rozvoje elektrické energie je také potřeba rozšířit síť nabíjecích stanic na elektrokola, potažmo na automobily.</p>
I Zvýšení účinnosti při nakládání s odpady	<p>Nakládání s odpady v území není v současné době považováno za efektivní. V regionu nejsou zavedeny moderní a inovativní technologie v rámci oběhového hospodářství. K tomuto stavu přispívá skutečnost, že je celé území závislé na jediné svozové firmě.</p> <p>Úpravou a modernizací systému pro nakládání s odpady přispějeme k jeho zefektivnění a zvýšení vytríděnosti odpadů. Také se zde nabízí možnost vytvoření vlastního svozového a skládkového systému.</p>
I1 Modernizace systémů pro nakládání s odpady	<p>Na území MAS je problematická nízká vytríděnost odpadů, a to i přes neustále probíhající osvětu a zavádění nových opatření. Nejedná se o problém pouze u domácností, ale také u podnikatelských subjektů včetně zemědělců.</p> <p>Zavedením inovativních motivačních systémů v oblasti odpadového hospodářství se zvýší vytríděnost odpadů.</p>

J Prohloubení znalostí o ochraně životního prostředí	<p>Ochrana životního prostředí je pro území MAS velké a důležité téma vzhledem k současnému stavu krajiny, který je nezbytné zlepšovat kvůli zachování jejich přirozených funkcí. Mnoho lidí tuší vážnost tohoto problému, ale nevědí, jak navrátit krajině zpět její původní sílu a diverzitu.</p> <p>Je potřeba o tomto problému mluvit více konkrétně a důrazně. Poslouchat odborníky na danou problematiku, vést kampaně, vytvářet studie, dokumentace atd. Pro posun v nápravě krajiny je nutné klást důraz na prohloubení znalostí všech zúčastněných (včetně obyvatel) o aktivitách přispívajících k ochraně životního prostředí.</p>
J1 Podpora aktivit v rámci EVVO a VUR	<p>Příroda a krajina je na Broumovsku pro obyvatele velmi důležitá a cení si jí. Přesto je krajina ve stavu, kdy je nezbytné uskutečňovat aktivity vedoucí k obnově jejich přirozených funkcí.</p> <p>Za tímto účelem je vhodné podporovat realizaci aktivit EVVO, VUR a vzájemnou výměnu zkušeností. Kvalitní environmentální vzdělávání od mateřských škol pomáhá zvyšovat pouto obyvatel k životnímu prostředí a zároveň jim umožňuje poznat jeho zranitelnost i důležitost pro kvalitní život.</p>
K Modernizace a rozvoj cestovního ruchu	<p>Území MAS Broumovsko+ patří k turisticky velmi vyhledávaným oblastem v ČR. Zdejší cestovní ruch je založen na unikátním kulturním a přírodním bohatství. Mezi nejvíce problematické oblasti však patří ubytovací kapacity, které jsou v průběhu sezóny nedostatečné. S rostoucím počtem návštěvníků se zvyšuje návštěvnost významných místních turistických cílů a dochází k jejich přeplněnosti.</p> <p>Za účelem uspokojení poptávky po ubytování a rozproštění návštěvníků po celém regionu je žádoucí modernizovat a rozvíjet nabízené služby a doplňkovou infrastrukturu.</p>
K1 Rozšíření nabídky ubytovacích kapacit	<p>Cestovní ruch má na Broumovsku silný potenciál, ale mezi jeho největší nevýhody patří sezónnost.</p> <p>Za účelem uspokojení poptávky zde musí vzniknout nové ubytovací kapacity, případně se musí navýšit kapacita stávajících zařízení. Je potřebné rovněž investovat do rovněž do stravování a pohostinství, které s tím bezprostředně souvisí.</p>
K2 Zatraktivnění místního kulturního i přírodního dědictví	<p>K největším atraktivitám regionu patří přírodní zajímavosti, a to zejména ty, které souvisejí s pískovcovými útvary. Jsou natolik známé a významné, že lokality, v nichž se vyskytují, byly prohlášeny národními přírodními rezervacemi. Na území MAS se však nacházejí i méně známé atraktivity, které stojí za povšimnutí, a to včetně těch kulturních.</p> <p>Pro naplnění cíle rozproštění návštěvníků po celém regionu a zvýšení počtu navštěvovaných atraktivních míst je třeba např. budovat naučné stezky, modernizovat cyklotrasy/cyklostezky či rozšiřovat značení turistických tras. Součástí aktivit v rámci cestovního ruchu je také kvalitní a ucelená propagace a marketing místních atraktivit a podpora opatření pro jeho dlouhodobou udržitelnost.</p>

K3 Rozvoj základní a doplňkové infrastruktury pro cestovní ruch	Za účelem nepřetěžování nejznámějších míst regionu v souvislosti s kumulací návštěvníků je žádoucí zvýšit počet atraktivit regionu, aby došlo k jejich přiměřenému a vhodnému rozprostření. V této souvislosti se plánuje zřizovat v místech atraktivit doplňková infrastruktura.
L Propagace a podpora služeb v cestovním ruchu	Broumovsko je mimořádně atraktivní území z hlediska potenciálu v cestovním ruchu. Pro maximální využití tohoto potenciálu je nutné více propagovat služby místních ubytovatelů a získávat nové zkušenosti prostřednictvím cílené spolupráce s dalšími subjekty.
L1 Posílení oblasti cestovního ruchu	Na území MAS působí Společnost pro destinační management Broumovska (SDMB), jejímž cílem je udržitelný cestovní ruch a propagace Broumovska na nadregionální a národní úrovni. Dalším důležitým cílem je vytvořit z Broumovska konkurenceschopnou destinaci. Působí zde také několik soukromých aktérů, jež svou podnikatelskou činností (ubytovací a stravovací zařízení apod.) pomáhají rozvoji cestovního ruchu na Broumovsku. Podporou místních aktérů, aktivit SDMB a dalších subjektů na poli cestovního ruchu včetně přeshraniční spolupráce, se dokážeme přiblížit cíli „Broumovsko – konkurenceschopný region“.
M Péče o kulturní dědictví regionu	Ochrana kulturního dědictví je na Broumovsku velké téma stejně jako ochrana životního prostředí. Zlepšením stavu místních památek se bude rozvíjet region nejen v oblasti cestovního ruchu. Vzhledem k tomu, že je žádoucí obnovit kulturní dědictví včetně drobných sakrálních staveb v krajině, budeme rozvíjet aktivity na podporu péče o kulturní dědictví regionu.
M1 Zlepšení technického stavu památek	Cestovní ruch na Broumovsku těží mimo přírodního dědictví také z dědictví kulturního. Na území se nachází unikátní skupina barokních kostelů, která společně s benediktinským klášterem tvoří významný komplex místních památek. Přestože již došlo k velké rekonstrukci kláštera i části barokních kostelů, je stále značná část dalších památek ve špatném stavebně technickém stavu. Pro další rozvoj území patří mezi priority MAS zlepšení technického stavu památek.

Pozn.: Totožnou rozvojovou potřebu lze najít u opatření 1.3.3 a 1.3.4 (C3), dále 2.3.1 a 2.3.2 (F1), 2.4.1 a 2.4.2 (G1), 4.1.2 a 4.1.3 (K2), 4.1.4 a 4.1.5 (K3).

3. Strategická část

3.1 Strategický rámec

3.1.1 Vize

Klíčovými slovy vize, jež MAS přijala do roku 2029 jsou: **Kořeny, hodnoty, identita a klidné prostředí.**

Obyvatelé mají silnou vazbu na region. Struktura místního obyvatelstva překonává zátěž minulého vývoje. Aktivní regionální patrioti spolupracují a podněcují spolkový **komunitní život**. Sebevědomí a odpovědní lidé se identifikují s Broumovskem a zůstávají zde žít.

Broumovsko je plné aktivního přístupu k životu a ekonomicky pružné. V území působnosti MAS je dostatek pracovních příležitostí a aktivní sféra místních podnikatelských subjektů. Broumovsko je lákavou destinací pro turisty z ČR a zahraničí.

Přírodní i kulturně-historické **hodnoty krajiny** Broumovska i jeho sídel jsou zachovány a rozvíjeny. Broumovsko je dobře dostupné. Infrastruktura je v souladu s krajinou, jejími hodnotami a tradicí a nenarušuje klidný ráz místního prostředí.

3.1.2 Strategické cíle

Realizaci SCLLD budou naplňovány čtyři základní strategické cíle:

- Zvyšování kvality života na Broumovsku.
- Rozvoj podnikání, zemědělství a zaměstnanosti na Broumovsku.
- Ochrana a zvyšování kvality životního prostředí na Broumovsku.
- Posílení cestovního ruchu a obnova kulturního dědictví Broumovska.

Každému strategickému cíli odpovídá několik cílů specifických a jim jsou podřazena opatření.

Strategický cíl 1 – Zvyšování kvality života na Broumovsku

Strategický cíl Zvyšování kvality života na Broumovsku je zaměřen na oblast infrastruktury a občanské vybavenosti a pokrývá tak například oblasti infrastruktury pro veřejné služby a volný čas, veřejných prostranství, bytového fondu, bezpečnosti dopravy vč. mostů, veřejné dopravy a technické infrastruktury. Dále pokrývá oblast rozvoje vzdělávání, sociálních a návazných služeb, komunitní práce a posilování rodinných vazeb, pořádání kulturních akcí a činnosti nevládních neziskových organizací v regionu.

Indikátory: počet projektů podpořených MAS; počet projektů zvyšujících bezpečnost dopravy.

Strategický cíl 2 – Rozvoj podnikání, zemědělství a zaměstnanosti na Broumovsku

Strategický cíl Rozvoj podnikání, zemědělství a zaměstnanosti na Broumovsku je zaměřen na oblast podnikatelských aktivit (zvyšování konkurenceschopnosti, zavádění inovací aj.), dále pokrývá také například oblasti modernizace a rozvoje zemědělství, lesnictví a potravinářství, celoživotního vzdělávání, zvyšování kvalifikace a podporu osob znevýhodněných na trhu práce atp. Zahrnuje také marketingové činnosti na podporu podnikání v regionu.

Indikátory: počet projektů podpořených MAS; počet podnikatelských subjektů pobírajících podporu MAS.

Strategický cíl 3 – Ochrana a zvyšování kvality životního prostředí na Broumovsku

Strategický cíl Ochrana a zvyšování kvality životního prostředí na Broumovsku zahrnuje oblasti jako například posilování péče o krajinu, odpadové hospodářství a environmentální vzdělání a výchovu. Všechna opatření vedou k adaptaci krajiny na klimatickou změnu.

Indikátor: počet projektů vedoucích ke zlepšení kvality životního prostředí podpořených MAS.

Strategický cíl 4 – Posílení cestovního ruchu a obnova kulturního dědictví Broumovska

Strategický cíl Posílení cestovního ruchu a obnova kulturního dědictví Broumovska zahrnuje rozvoj oblastí jako například infrastruktura cestovního ruchu (služby, ubytování, naučné stezky, interpretace místního dědictví), obnova kulturního dědictví (památek) a podpora propagace regionu.

Indikátory: počet projektů podpořených MAS; počet podpořených projektů z oblasti cestovního ruchu; počet podpořených projektů z oblasti kulturního dědictví

3.1.3 Specifické cíle a opatření Strategického rámce

Tabulka 4 Schéma hierarchie cílů a opatření SCLLD s vazbou na rozvojové potřeby z Analýzy potřeb

Strategický cíl: 1. Zvyšování kvality života v regionu	
Indikátory strategického cíle: Počet projektů podpořených MAS Počet projektů zvyšujících bezpečnost dopravy	
Specifický cíl 1.1 Rozvoj infrastruktury pro občanskou vybavenost, technické infrastruktury a obnova veřejných prostranství	
Rozvojová potřeba A: Rozvoj veřejné infrastruktury a revitalizace chátrajících objektů	
Opatření 1.1.1 Obnova bytů a rodinných domů na Broumovsku	Rozvojová potřeba A1: Výstavba a rekonstrukce objektů k bydlení

<p>Opatření zahrnuje výstavbu, obnovu a rekonstrukci rodinných domů a bytů, včetně zasilování. Dále je opatření zaměřeno na pořízení, obnovu a rekonstrukci bytů na dostupné a sociální bydlení.</p>	
<p>Opatření 1.1.2 Rozvoj infrastruktury pro veřejné služby a volný čas</p>	<p>Rozvojová potřeba A2: Zvýšení kvality občanské vybavenosti</p>
<p>Opatření je zaměřeno na podporu rozvoje infrastruktury pro vzdělávání (zatraktivnění výuky a rozšíření obzorů), sociální oblast, zdravotní oblast, volný čas (hřiště, sportoviště, bazény, koupaliště), kulturu, občanskou vybavenost, veřejnou správu a technickou infrastrukturu.</p>	
<p>Opatření 1.1.3 Obnova veřejných prostranství a výsadba zeleně</p>	<p>Rozvojová potřeba A3: Revitalizace veřejných prostranství měst a obcí</p>
<p>Opatření se zabývá zejména obnovou a novým vybavením veřejných prostranství mobiliářem, rekonstrukcí veřejného osvětlení a výsadbami zeleně v intravilánech obcí.</p>	
<p>Opatření 1.1.4 Podpora využívání brownfieldů</p>	<p>Rozvojová potřeba A4: Revitalizace nevyužitých chátrajících objektů</p>
<p>Opatření je zaměřené na přípravu dokumentací a studií brownfieldů a jejich využití k podnikatelské činnosti a veřejně prospěšným aktivitám, včetně propagace možnosti jejich využití. Dále opatření zahrnuje také podporu rekonstrukcí a revitalizací brownfieldů a nevyužitých chátrajících objektů.</p>	
<p>Specifický cíl 1.2 Rozvoj veřejné dopravy, zvyšování bezpečnosti dopravy a podpora cyklodopravy</p>	
<p>Rozvojová potřeba B: Zkvalitnění dopravy a cyklodopravy</p>	
<p>Opatření 1.2.1 Doprava na Broumovsku – bezpečnost, cyklodoprava, veřejná doprava</p>	<p>Rozvojová potřeba B1: Rekonstrukce stávající nevyhovující a budování nové dopravní infrastruktury</p>
<p>Opatření zahrnuje zejména výstavbu chodníků, bezpečných přechodů pro chodce, míst pro přecházení a stavební úpravy nebezpečných křižovatek a úseků místních komunikací včetně mostů. Dále také výstavbu a modernizaci cyklostezek a cyklotras, podporu nemotorové dopravy a alternativních způsobů dopravy, výstavbu a modernizaci přestupních terminálů.</p>	
<p>Specifický cíl 1.3 Zvyšování kvality života obyvatel v regionu</p>	
<p>Rozvojová potřeba C: Rozvoj a zkvalitnění občanského života</p>	
<p>Opatření 1.3.1 Rozvoj vzdělávání na Broumovsku, včetně potřebného vybavení</p>	<p>Rozvojová potřeba C1: Podpora vzdělanosti obyvatel regionu</p>
<p>Do tohoto opatření patří podpora rozvoje čtenářské, matematické a jazykové gramotnosti, podpora společného/inkluzivního vzdělávání, podpora polytechnického vzdělávání na úrovni MŠ, ZŠ, SŠ a víceletých gymnázií. Dále také podpora spolupráce s místními i regionálními školami různých úrovní či rozvoj mimoškolního, celoživotního a charakterového</p>	

vzdělávání, příp. spolupráce s VŠ v rámci Královéhradeckého kraje. Opatření je též zaměřeno na modernizaci a digitalizaci školních zařízení.	
Opatření 1.3.2 Podpora komunitní práce a rozvoj sociálních a návazných služeb	Rozvojová potřeba C2: Posílení sociálních vztahů a solidarity
Opatření se zabývá podporou zvyšování kvality a kapacit sociálních a návazných služeb, podporou komunitní sociální práce, pořádání pobytových příměstských a komunitních táborů, včetně zřizování a rozvoje komunitních center.	
Opatření 1.3.3 Podpora pořádání kulturních aktivit	Rozvojová potřeba C3: Podpora aktivního života v regionu
Opatření se zaměřuje na aktivizaci a podporu spolkové a komunitní činnosti v obcích (za účasti NNO), včetně aktivit přispívajících k vzájemné výměně zkušeností.	
Opatření 1.3.4 Podpora činnosti NNO na Broumovsku	Rozvojová potřeba C3: Podpora aktivního života v regionu
Opatření se zabývá zajištěním prostředků pro činnost neziskových organizací a zájmových spolků, propagací NNO, zapojením dobrovolníků do činnosti NNO a vzájemnou výměnou zkušeností.	
Strategický cíl:	
2. Rozvoj podnikání, zemědělství a zaměstnanosti na Broumovsku	
Indikátory strategického cíle: Počet projektů podpořených MAS Počet podnikatelských subjektů pobírajících podporu MAS	
Specifický cíl 2.1 Rozvoj podnikatelských aktivit a jejich zázemí	
Rozvojová potřeba D: Rozvoj podnikatelských aktivit a podpora využívání moderních technologií	
Opatření 2.1.1 Rozvoj nezemědělského podnikání	Rozvojová potřeba D1: Podpora vzniku, rozvoje a zvyšování konkurenceschopnosti místních podnikatelů
Opatření zahrnuje založení, rekonstrukci či vybavení provozoven pro nezemědělské podnikatelské činnosti (včetně potravinářství), rozvoj a rozšíření kapacit sociálních podniků, podporu automatizace, robotizace, inovací, energetických úspor a elektromobility. Dále zahrnuje předávání zkušeností mezi jednotlivými podnikatelskými subjekty a podporu kulturního a kreativního průmyslu.	
Specifický cíl 2.2 Modernizace a rozvoj zemědělství a lesnictví	
Rozvojová potřeba E: Optimalizace zemědělství a lesnictví v regionu	
Opatření 2.2.1 Rozvoj zemědělství a lesnictví na Broumovsku	Rozvojová potřeba E1: Modernizace zemědělství a lesnictví

<p>Opatření obsahuje zejména výstavbu a obnovu objektů, pořízení vybavení, strojů a technologií pro zemědělskou a lesnickou činnost, vzdělávání pracovníků v zemědělství a lesnictví, předávání zkušeností mezi jednotlivými podnikatelskými subjekty, aktivity rozšiřující činnost zemědělských subjektů na jinou podnikatelskou činnost, obnovu lesů po kalamitách, posilování společenských funkcí lesů, souvisejících objektů a technického vybavení a podporu pěstební činnosti (lesní školky).</p>	
<p>Opatření 2.2.2 Obnova a zvyšování hustoty cestní sítě</p>	<p>Rozvojová potřeba E2: Péče o zemědělskou a lesnickou infrastrukturu včetně souvisejících objektů</p>
<p>Opatření je zaměřené na obnovu, rekonstrukci a budování infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních a polních cest, výstavbu či obnovu souvisejících objektů a technického vybavení, a dále také na přípravu a realizaci pozemkových úprav.</p>	
<p>Specifický cíl 2.3 Zvyšování uplatnitelnosti na trhu práce a kvality celoživotního vzdělávání</p>	
<p>Rozvojová potřeba F: Zvýšení potenciálu pro uplatnění na trhu práce</p>	
<p>Opatření 2.3.1 Snižování nezaměstnanosti na Broumovsku</p>	<p>Rozvojová potřeba F1: Podpora zvýšení profesní kvalifikace a spolupráce se zaměstnavateli</p>
<p>Opatření zahrnuje zejména rekvalifikace a další profesní vzdělávání, kariérní poradenství, osvojování kompetencí, opatření pro zvyšování uplatnitelnosti nezaměstnaných či propojení potřeb zaměstnavatelů se školstvím.</p>	
<p>Opatření 2.3.2 Vzdělávání a profesní rozvoj zaměstnanců</p>	<p>Rozvojová potřeba F1: Podpora zvýšení profesní kvalifikace a spolupráce se zaměstnavateli</p>
<p>Opatření je zaměřené na vzdělávací kurzy pro zaměstnance, individuální poradenství (např. inkubátory a start-up), tvorbu a zavádění systémů kvality.</p>	
<p>Specifický cíl 2.4 Rozvoj a zefektivňování marketingových nástrojů a propagace podnikatelských aktivit regionu</p>	
<p>Rozvojová potřeba G: Zajištění efektivní propagace podnikatelských subjektů</p>	
<p>Opatření 2.4.1 Rozvoj systému regionálního značení výrobků</p>	<p>Rozvojová potřeba G1: Propagace podnikatelských aktivit v regionu</p>
<p>Opatření se zabývá propagací regionálního značení výrobků a výzvami k předkládání žádosti o udělení certifikátu.</p>	

Opatření 2.4.2 Podpora vytváření a rozvoje dalších nástrojů propagace a marketingu podnikatelských aktivit regionu	Rozvojová potřeba G1: Propagace podnikatelských aktivit v regionu
Opatření je zaměřené na předávání zkušeností mezi jednotlivými podnikatelskými subjekty s důrazem na propagaci a marketing.	
Strategický cíl: 3. Ochrana a zvyšování kvality životního prostředí na Broumovsku	
Indikátor strategického cíle:	
Počet projektů vedoucích ke zlepšení kvality životního prostředí podpořených MAS	
Specifický cíl 3.1. Posilování péče o krajinu a ochrana životního prostředí	
Rozvojová potřeba H:	
Ochrana kvalitního životního prostředí	
Opatření 3.1.1 Podpora adaptačních opatření na změnu klimatu (včetně ochrany zdrojů pitné vody)	Rozvojová potřeba H1: Zachování kvalitního životního prostředí a zdrojů pitné vody
Mezi aktivity opatření patří liniové a skupinové výsadby dřevin, založení nebo obnova krajinného prvku, výstavba a modernizace úpraven vody a zvyšování kvality zdrojů pitné vody, modernizace systémů pro ochranu zdrojů pitné vody, zpracování studií obnovy a ochrany přírody a krajiny a strategie adaptace na klimatickou změnu.	
Opatření 3.1.2 Podpora protipovodňových opatření v krajině i sídlech	Rozvojová potřeba H2: Zadržování vody v krajině a usměrňování jejího pohybu
Opatření řeší zejména vytváření, obnovu, údržbu a zvyšování kapacity vsakovacích a retenčních zařízení a přírodě blízkých opatření pro zadržování a usměrňování pohybu vody v krajině (vč. odbahňování rybníků). Dále také budování a modernizaci systému předpovědní povodňové služby či spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí.	
Opatření 3.1.3 Investice do vodohospodářské infrastruktury (výstavba a optimalizace ČOV a kanalizací)	Rozvojová potřeba H3: Čištění odpadních vod
Opatření se zabývá výstavbou kanalizace za předpokladu existence vyhovující čistírny odpadních vod a modernizací a intenzifikací ČOV.	
Opatření 3.1.4 Podpora modernizace a zvyšování účinnosti energetické infrastruktury (včetně lokálních zdrojů topení) a využívání OZE	Rozvojová potřeba H4: Modernizace energetické infrastruktury

Opatření zahrnuje náhradu nebo rekonstrukci spalovacích stacionárních zdrojů znečišťování a pořízení dodatečných technologií včetně změny technologických postupů. Dále také opatření zahrnuje podporu přístupů založených na principech komunitní energetiky, obnovitelných zdrojů energie a jejich využívání.

Specifický cíl 3.2 Zefektivnění systému nakládání s odpady

Rozvojová potřeba I:

Zvýšení účinnosti při nakládání s odpady

Opatření 3.2.1 Podpora opatření pro efektivnější nakládání s komunálními a dalšími odpady (sběrné dvory, třídící linky, systémy nakládání s odpady atd.)

Rozvojová potřeba I1: Modernizace systémů pro nakládání s odpady

Mezi aktivity opatření patří zejména výstavba a modernizace a tvorba systémů a zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů, budování nových a modernizace stávajících sběrných dvorů, podpora vzniku, rekonstrukcí, modernizací, zvyšování kapacit a pořízování a modernizace vybavení kompostáren, včetně komunitních.

Specifický cíl 3.3 Posilování dopadů environmentálního vzdělávání

Rozvojová potřeba J:

Prohloubení znalostí o ochraně životního prostředí

Opatření 3.3.1 Podpora EVVO a posilování spolupráce s CHKO Broumovsko

Rozvojová potřeba J1: Podpora aktivit v rámci EVVO a VUR

Opatření se zabývá podporou informačních a vzdělávacích akcí a dalších nástrojů EVVO, konzultační činností před realizací projektů k ochraně přírody a krajiny a společným pořádáním a vzájemnou propagací vzdělávacích a informačních akcí.

Strategický cíl:

4. Posílení cestovního ruchu a obnova kulturního dědictví Broumovska

Indikátor strategického cíle:

Počet projektů podpořených MAS

Počet podpořených projektů z oblasti cestovního ruchu

Počet podpořených projektů z oblasti kulturního dědictví

Specifický cíl 4.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu

Rozvojová potřeba K:

Modernizace a rozvoj cestovního ruchu

Opatření 4.1.1 Rozšíření a zvýšení kvality ubytovacích a stravovacích kapacit

Rozvojová potřeba K1: Rozšíření nabídky ubytovacích kapacit

Opatření zahrnuje investice v oblasti stravování a pohostinství. Dále také zvyšování kapacit a zkvalitňování ubytovacích služeb.

Opatření 4.1.2 Rozvoj muzeí na Broumovsku

Rozvojová potřeba K2: Zatraktivnění místního kulturního i přírodního dědictví

Opatření řeší budování nových a rekonstrukci stávajících expozic a depozitářů na Broumovsku (včetně digitálních projektů).	
Opatření 4.1.3 Vytváření a obnova naučných stezek pro interpretaci místního přírodního a kulturního dědictví	Rozvojová potřeba K2: Zatraktivnění místního kulturního i přírodního dědictví
Opatření se zabývá obnovením stávajících naučných stezek a budováním nových v souvislosti s propagací regionu.	
Opatření 4.1.4 Rozvoj a zvyšování kvality infrastruktury pro alternativní formy dopravy (pěší stezky, cyklostezky, cyklotrasy, hipostezy a další)	Rozvojová potřeba K3: Rozvoj základní a doplňkové infrastruktury pro cestovní ruch
Mezi aktivity opatření patří výstavba a modernizace cyklostezek a cyklotras, dále obnova a doplňování značení pro stávající a značení nových (pěších a hipo a dalších) stezek, včetně potřebných terénních a stavebních úprav.	
Opatření 4.1.5 Budování a modernizace doplňkové infrastruktury cestovního ruchu	Rozvojová potřeba K3: Rozvoj základní a doplňkové infrastruktury pro cestovní ruch
Opatření zahrnuje vybudování doplňkové infrastruktury pro turisty, kteří navštíví kulturní či přírodní atraktivitu (např. odpočívadla, parkoviště, infrastruktura pro zimní sporty, rozhledna, lanovka, singletrack apod.)	
Specifický cíl 4.2 Rozvoj služeb pro cestovní ruch	
Rozvojová potřeba L: Propagace a podpora služeb v cestovním ruchu	
Opatření 4.2.1 Podpora opatření pro propagaci CR v regionu	Rozvojová potřeba L1: Posílení oblasti cestovního ruchu
Mezi aktivity opatření patří rozvoj služeb destinačního managementu, tvorba propagačních materiálů a marketingových nástrojů, účast na veletrzích CR, aktivní spolupráce mezi jednotlivými aktéry v cestovním ruchu (včetně přeshraniční spolupráce) či zpracování studií obnovy, ochrany a interpretace kulturního dědictví.	
Specifický cíl 4.3 Obnova kulturního dědictví	
Rozvojová potřeba M: Péče o kulturní dědictví regionu	
Opatření 4.3.1 Obnova movitých i nemovitých památek	Rozvojová potřeba M1: Zlepšení technického stavu památek
Opatření se zabývá restaurováním památek, zejména kláštera benediktinů v Broumově a kostelů tzv. Broumovské skupiny, obnovou a rekonstrukcí hřbitovních zdí a drobných sakrálních staveb v krajině (např. boží muka, kapličky, křížky). Dále také zvýšením ochrany památek a jejich zabezpečení.	

3.2 Vazba na Strategii regionálního rozvoje ČR 21+

Tabulka 5 Naplňování SRR ČR 21+ prostřednictvím opatření Strategického rámce SCLLD

Specifický cíl Strategického rámce SCLLD:	Opatření Strategického rámce SCLLD:	Specifický cíl SRR ČR 21+:
1.1 Rozvoj infrastruktury pro občanskou vybavenost, technické infrastruktury a obnova veřejných prostranství	1.1.1 Obnova bytů a rodinných domů na Broumovsku	Opatření nenaplnuje žádný SC SRR 21+
	1.1.2 Rozvoj infrastruktury pro veřejné služby a volný čas	<u>Specifický cíl 3.1:</u> Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce <u>Specifický cíl 3.3:</u> Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit <u>Specifický cíl 5.4:</u> Zajištění dostatečné občanské vybavenosti
	1.1.3 Obnova veřejných prostranství a výsadba zeleně	<u>Specifický cíl 5.4:</u> Zajištění dostatečné občanské vybavenosti
	1.1.4 Podpora využívání brownfieldů	<u>Specifický cíl 3.1:</u> Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce
1.2 Rozvoj veřejné dopravy, zvyšování bezpečnosti dopravy a podpora cyklodopravy	1.2.1 Doprava na Broumovsku – bezpečnost, cyklodoprava, veřejná doprava	<u>Specifický cíl 3.2:</u> Zlepšit dopravní dostupnost v rámci regionů <u>Specifický cíl 5.2:</u> Zajistit dobrou dopravní dostupnost v rámci regionu a ve vazbě na aglomerace a metropole <u>Specifický cíl 6.3:</u> Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení
1.3 Zvyšování kvality života obyvatel v regionu	1.3.1 Rozvoj vzdělávání na Broumovsku, včetně potřebného vybavení	<u>Specifický cíl 5.4:</u> Zajištění dostatečné občanské vybavenosti

	1.3.2 Rozvoj sociálních a návazných služeb na Broumovsku	<p><u>Specifický cíl 3.3:</u> Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit</p> <p><u>Specifický cíl 5.3:</u> Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích</p>
	1.3.3 Podpora pořádání kulturních aktivit	<p><u>Specifický cíl 3.3:</u> Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit</p> <p><u>Specifický cíl 5.3:</u> Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích</p>
	1.3.4 Podpora činnosti NNO na Broumovsku	<p><u>Specifický cíl 3.3:</u> Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit</p> <p><u>Specifický cíl 5.3:</u> Zajistit efektivní prevenci sociálního vyloučení a energetické chudoby a podporovat komunitní život v obcích</p>
2.1 Rozvoj podnikatelských aktivit a jejich zázemí	2.1.1 Rozvoj nezemědělského podnikání	<p><u>Specifický cíl 3.1:</u> Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce</p>
2.2 Modernizace a rozvoj zemědělství a lesnictví	2.2.1 Rozvoj zemědělství a lesnictví na Broumovsku	<p><u>Specifický cíl 3.4:</u> Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci</p>
	2.2.2 Obnova a zvyšování hustoty cestní sítě	Opatření nenaplnuje žádný SC SRR 21+

2.3 Zvyšování uplatnitelnosti na trhu práce a kvality celoživotního vzdělávání	2.3.1 Snižování nezaměstnanosti na Broumovsku	<u>Specifický cíl 3.1:</u> Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce <u>Specifický cíl 5.1:</u> Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst
	2.3.2 Vzdělávání a profesní rozvoj zaměstnanců	<u>Specifický cíl 3.1:</u> Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce <u>Specifický cíl 5.4:</u> Zajištění dostatečné občanské vybavenosti
2.4 Rozvoj a zefektivňování marketingových nástrojů a propagace podnikatelských aktivit regionu	2.4.1 Rozvoj systému regionálního značení výrobků	Opatření nenaplnuje žádný SC SRR 21+
	2.4.2 Podpora vytváření a rozvoje dalších nástrojů propagace a marketingu podnikatelských aktivit regionu	<u>Specifický cíl 3.1:</u> Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce
3.1. Posilování péče o krajinu a ochrana životního prostředí	3.1.1 Podpora adaptačních opatření na změnu klimatu (včetně ochrany zdrojů pitné vody)	<u>Specifický cíl 3.4:</u> Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci
	3.1.2 Podpora protipovodňových opatření v krajině i sídlech	Opatření nenaplnuje žádný SC SRR 21+
	3.1.3 Investice do vodohospodářské infrastruktury (výstavba a optimalizace ČOV a kanalizací)	<u>Specifický cíl 6.3:</u> Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení
	3.1.4 Podpora modernizace a zvyšování účinnosti energetické infrastruktury (včetně lokálních zdrojů topení) a využívání OZE	<u>Specifický cíl 3.5:</u> Umožnit energetickou transformaci venkovského zázemí regionálních center <u>Specifický cíl 6.3:</u> Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení

3.2 Zefektivnění systému nakládání s odpady	3.2.1 Podpora opatření pro efektivnější nakládání s komunálními a dalšími odpady (sběrné dvory, třídící linky, systémy nakládání s odpady atd.)	<u>Specifický cíl 6.3:</u> Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení
3.3 Posilování dopadů environmentálního vzdělávání	3.3.1 Podpora EVVO a posilování spolupráce s CHKO Broumovsko	<u>Specifický cíl 3.4:</u> Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci <u>Specifický cíl 6.3:</u> Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení
4.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu	4.1.1 Rozšíření a zvýšení kvality ubytovacích a stravovacích kapacit	<u>Specifický cíl 3.1:</u> Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce <u>Specifický cíl 5.1:</u> Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst
	4.1.2 Rozvoj muzeí na Broumovsku	<u>Specifický cíl 5.4:</u> Zajištění dostatečné občanské vybavenosti
	4.1.3 Vytváření a obnova naučných stezek pro interpretaci místního přírodního a kulturního dědictví	<u>Specifický cíl 3.1:</u> Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce
	4.1.4 Rozvoj a zvyšování kvality infrastruktury pro alternativní formy dopravy (pěší stezky, cyklostezky, cyklotrasy, hipostezky a další)	<u>Specifický cíl 3.1:</u> Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce <u>Specifický cíl 3.2:</u> Zlepšit dopravní dostupnost v rámci regionů
	4.1.5 Budování a modernizace doplňkové infrastruktury cestovního ruchu	<u>Specifický cíl 3.1:</u> Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce

		<u>Specifický cíl 6.3:</u> Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet SMART řešení
4.2 Rozvoj služeb pro cestovní ruch	4.2.1 Podpora opatření pro propagaci CR v regionu	<u>Specifický cíl 3.1:</u> Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využití jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce
4.3 Obnova kulturního dědictví	4.3.1 Obnova movitých i nemovitých památek	<u>Specifický cíl 3.3:</u> Zlepšit dostupnost služeb v regionálních centrech i v jejich venkovském zázemí s důrazem na kulturní dědictví, péči o památky a místní specifika a reagovat na problémy spojené se stárnutím a existencí či vznikem sociálně vyloučených lokalit

Podíl opatření SCLLD, která nenaplnují žádný specifický cíl SRR ČR 21+ je 13,8 % (tj. 4 opatření) ze všech opatření Strategického rámce SCLLD (tj. 29 opatření).

3.3 Popis integrovaných rysů strategie

Tabulka 6 Matice integrovaných rysů SCLLD MAS Broumovsko+

Opatření Strategické ho rámce	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.4	1.2.1	1.3.1	1.3.2	1.3.3	1.3.4	2.1.1	2.2.1	2.2.2	2.3.1	2.3.2	2.4.1	2.4.2	3.1.1	3.1.2	3.1.3	3.1.4	3.2.1	3.3.1	4.1.1	4.1.2	4.1.3	4.1.4	4.1.5	4.2.1	4.3.1
1.1.1	X																												
1.1.2	0	X																											
1.1.3	2	2	X																										
1.1.4	1	3	0	X																									
1.2.1	1	2	1	0	X																								
1.3.1	0	3	0	0	0	X																							
1.3.2	1	2	0	0	0	1	X																						
1.3.3	0	1	0	0	0	0	1	X																					
1.3.4	0	1	0	0	0	1	2	2	X																				
2.1.1	0	0	0	2	0	0	1	0	0	X																			
2.2.1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	X																		
2.2.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	X																	
2.3.1	0	1	0	0	0	1	2	0	2	2	1	0	X																
2.3.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	X															
2.4.1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	0	0	0	X														
2.4.2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	X													
3.1.1	0	0	0	0	2	0	0	0	1	1	1	2	0	0	0	0	X												
3.1.2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	X											
3.1.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	X										

vést chodníky, cyklostezky, přechody pro chodce aj. Infrastruktura pro vzdělávání věcně souvisí s rozvojem gramotností (1.3.1) a dále infrastruktura pro sociální oblast s podporou sociálních a návazných služeb (1.3.2). Rozvoj veřejné infrastruktury má věcnou vazbu na realizaci příměstských či komunitních táborů (1.3.2). Pořádání kulturních akcí (1.3.3) je z hlediska místní souvislosti spojováno s infrastrukturou občanské vybavenosti (1.1.2). Neziskové organizace v rámci své činnosti (1.3.4) často vykonávají vzdělávací aktivity a aktivity rozvíjející volný čas (1.1.2). Rozvoj infrastruktury pro vzdělávání (1.1.2) má vazbu na rekvalifikace, podporu polytechnického vzdělávání aj. (2.3.1). Vytvoření/zrekonstruování objektů pro veřejnou infrastrukturu může vyvolat potřebu výstavby nové cyklostezky/cyklotrasy (4.1.4).

Nové prvky bezpečnosti dopravy, případně investice do veřejné dopravy (1.2.1) a nové či zrekonstruované cyklostezky/cyklotrasy (4.1.4) mohou vyvolat potřebu umístění nového veřejného osvětlení, doprovodné zeleně či pořízení nového mobiliáře (1.1.3).

Brownfieldy (1.1.4) mohou být využity pro nezemědělskou činnost, také pro sociální podnikání (2.1.1), případně jako sklady krmiv, strojů a materiálů (2.2.1). Dále by brownfieldy mohly sloužit pro činnost sběrných dvorů a dotřídňovacích linek (3.2.1). Zároveň mohou být brownfieldy upraveny na ubytovací kapacity (4.1.1) či využity jako budovy veřejné infrastruktury (1.1.2).

V blízkosti cyklostezek/cyklotras, případně u přestupních terminálů a jiných prvků bezpečnosti dopravy (1.2.1) může být zajištěna výsadba doprovodné zeleně (3.1.1). Výstavba a modernizace cyklostezek/cyklotras (1.2.1) je shodná s aktivitou v opatření 4.1.1.

Inkluzivní a mimoškolní vzdělávání (1.3.1) může být součástí aktivit návazných a komunitních služeb (1.3.2). Stejně tak může být v rámci příměstských a komunitních táborů (1.3.2) podporována polytechnická gramotnost včetně inkluzivního vzdělávání a dalších gramotností (1.3.1). Zájmové a neformální vzdělávání včetně celoživotního učení (1.3.1) mohou podporovat NNO (1.3.4). Z hlediska místní provázanosti lze za pozitivní považovat propojování zaměstnavatelů se školami, které dále posiluje vzdělávání (1.3.1) a kariérové poradenství (2.3.1). Školy často vyučují EVVO (3.3.1) a rovněž tím přispívají k rozvoji vzdělávání v území (1.3.1).

Spolková činnost (1.3.3) může ve spolupráci s komunitními centry posilovat dopady návazných služeb (1.3.2). Některé návazné služby stejně jako příměstské a komunitní tábory (1.3.2) přímo provozují NNO (1.3.4), což spolu místně i věcně souvisí. NNO mohou do realizace komunitních táborů zapojovat také dobrovolníky. Návazné služby (1.3.2) mají vazbu na sociální podnikání (2.1.1) především díky získávání a doporučování osob z cílových skupin. Opatření sociálních a zejména návazných služeb (1.3.2) bývá zaměřeno na osvojování kompetencí a uplatnitelnost na trhu práce (2.3.1). Ke snižování nezaměstnanosti/udržení zaměstnání (2.3.1) přispívají také příměstské a komunitní tábory (1.3.2).

Kulturní akce (1.3.3) jsou zastřešovány a zajišťovány NNO (1.3.4).

Opatření zaměřené na podporu činnosti NNO (1.3.4) úzce souvisí s rekvalifikačními kurzy a profesním vzděláváním (2.3.1), jelikož je mohou NNO pořádat. Stejně tak NNO (1.3.4) často spravují regionální značení výrobků (2.4.1) a propagují činnost podnikatelů a přispívají k jejich síťování (2.4.2). Výsadba nových stromů (3.1.1), třídění odpadů a zavádění komunitních kompostáren (3.2.1), environmentální vzdělávání (3.3.1) či rozvoj destinačního managementu a spolupráce v této oblasti (4.2.1) patří k dalším významným činnostem, jejichž iniciátorem jsou místní NNO (1.3.4).

Zemědělství podnikatelé (2.2.1) mohou rozšiřovat svou činnost mezi nezemědělské obory (2.1.1). Podnikatelé (2.1.1) se mohou zapojovat do vzdělávacích aktivit, kariérového poradenství, mohou svými programy pro zaměstnance zvyšovat jejich uplatnitelnost na trhu práce a vytvářet další pracovní místa (2.3.1). Podnikatelské subjekty (2.1.1) by měly svým zaměstnancům zprostředkovávat vzdělávání a zavádět nové systémy kvality (2.3.2). Podnikatelé (2.1.1) mohou být zapojeni se svými výrobky v systému regionálního značení (2.4.1) a dále je propagovat. Mezi podnikatelskými subjekty v území (2.1.1) by měla fungovat spolupráce a výměna zkušeností, což může mít dále vliv na rozvoj jejich propagace a marketingu (2.4.2). V rámci své společenské odpovědnosti mohou firmy (2.1.1) vysazovat dřeviny (3.1.1). Podnikatelské subjekty (2.1.1) mají rovněž vazbu na modernizaci a zvyšování účinnosti energetické infrastruktury (3.1.4) a využívání OZE při své činnosti. Efektivnější nakládání s odpady z hlediska zavádění třídících a dotřídňovacích linek (3.2.1) jsou oblasti, které mohou být rozvíjeny podnikatelskými subjekty (2.1.1). Velmi silná vazba z věcného i místního hlediska existuje v regionu mezi podnikatelským sektorem (2.1.1) a cestovním ruchem – pohostinství, stravovací a ubytovací služby (4.1.1). Své podnikatelské činnosti (2.1.1) zaměřené na cestovní ruch v regionu podnikatelé propagují a rozvíjejí je prostřednictvím další spolupráce (4.2.1).

Zemědělství podnikatelé (2.2.1) vlastní často polní cesty a související objekty (2.2.2). Stejně jako podnikatelé v jiných oblastech, tak i zemědělci (2.2.1) se mohou zapojit do vzdělávacích aktivit, podpory kariérového poradenství a mohou vytvářet pracovní místa (2.3.1). Regionální značení výrobků a jejich propagace (2.4.1) se týká zejména místních zemědělských podnikatelů (2.2.1), což může dále pozitivně ovlivňovat ekonomický rozvoj regionu. Na svých pozemcích a podél svých cest mohou zemědělci i lesníci (2.2.1) vysazovat dřeviny (3.1.1).

Podél polních cest (2.2.2) se ve velké míře dělají liniové výsadby dřevin (3.1.1). Polní nebo lesní cesty (2.2.2) mohou být využívány jako naučné stezky (4.1.3), případně jako cyklostezky/cyklotrasy (4.1.4).

Individuální poradenství posiluje kompetence a uplatnitelnost na trhu práce, dále rekvalifikační kurzy (2.3.1) a má vazbu na pořádání vzdělávacích kurzů pro zaměstnance (2.3.2).

Propagace podnikatelských aktivit (2.4.2) přímo souvisí s propagací podnikatelských aktivit v cestovním ruchu (4.2.1).

Adaptační opatření na změnu klimatu (3.1.1) mají z věcného hlediska bezprostřední vliv na protipovodňová opatření (3.1.2). Ke zvýšení povědomosti o potřebě podporovat údržbu přírody a krajiny (včetně ochrany zdrojů pitné vody) (3.1.1) přispívá EVVO (3.3.1). V případě vzniku či rekonstrukce cyklostezek/cyklotras (4.1.4) může dojít k vysazení doprovodné zeleně (3.1.1).

Potřebu řešit protipovodňová opatření (3.1.2) může posilovat EVVO (3.3.1).

K povědomí o podpoře modernizace a zvyšování účinnosti energetické infrastruktury (včetně lokálních zdrojů topení) a využívání OZE (3.1.4) může přispět EVVO (3.3.1). Při investicích do stravovacích a ubytovacích kapacit (4.1.1) lze využít OZE (3.1.4).

Opatření EVVO (3.3.1) může z pohledu věcné provázanosti podporovat efektivnější nakládání s komunálními a dalšími odpady (3.2.1).

Rozšíření a zvýšení kvality ubytovacích a stravovacích kapacit (4.1.1) rozvíjí služby destinačního managementu a spolupráce (4.2.1).

U naučných stezek (4.1.3), které mohou sloužit jako doplňková infrastruktura pro turisty (4.1.5), se mohou rovněž budovat odpočívadla či parkoviště.

Doplňková infrastruktura – odpočívadla a parkoviště (4.1.5) se často buduje podél cyklostezek/cyklotras (4.1.4).

Vybudování doplňkové infrastruktury pro turisty (4.1.5) může mít vazbu na zlepšení rozvoje služeb destinačního managementu (4.2.1).

Obnova a rekonstrukce památek (4.3.1) může s místního hlediska rovněž přispět k rozvoji služeb destinačního managementu (4.2.1).

4. Implementační část

4.1 Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury MAS

MAS Broumovsko+ je zapsaným spolkem, který již více než 15 let napomáhá **rozvoji Broumovska**. MAS sdružuje aktivní obyvatele regionu, neziskové organizace, podnikatele a obce a funguje tak jako unikátní platforma pro setkávání lidí, kterým není lhostejný osud místa, kde žijí, nebo které mají rádi. Základním cílem MAS je **zlepšování kvality života a životního prostředí** na Broumovsku. Jedním z nástrojů, kterým MAS rozvoj regionu podporuje, je aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků z evropských fondů.

MAS má následující orgány:

- Valná hromada,
- Rada,
- Předseda, Místopředseda,
- Výběrová komise,
- Kontrolní výbor.

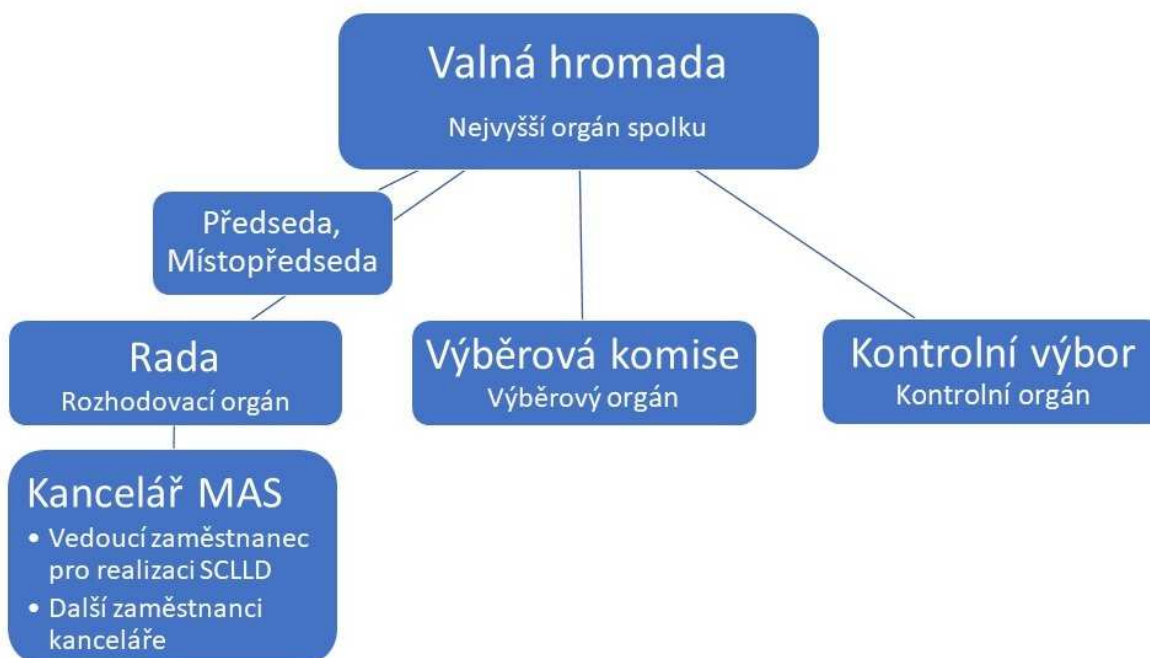
Valná hromada je nejvyšším orgánem spolku a oprávněni účastnit se Valné hromady jsou všichni členové MAS, případně jejich zástupci. Rada je rozhodovacím orgánem MAS, má sedm členů, kteří jsou voleni Valnou hromadou na dobu dvou let. Předseda je statutárním orgánem, který zastupuje společnost navenek. Je zastupován Místopředsedou. Předseda a Místopředseda jsou voleni Valnou hromadou na období dvou let a jsou členy Rady. Výběrová komise je výběrovým orgánem MAS, jehož hlavní úkol spočívá v hodnocení a předvýběru projektů předložených jednotlivými žadateli dle schválených kritérií. Výběrová komise má sedm členů volených Valnou hromadou na období dvou let. Kontrolní výbor je kontrolním orgánem spolku, má pět členů volených Valnou hromadou na období dvou let.

Činnosti a pravomoci všech výše uvedených orgánů jsou podrobně popsány ve Stanovách MAS Broumovsko+, z. s. (<http://www.mas.broumovsko.cz/o-nas/stanovy-mas/>). Způsoby jednání jednotlivých orgánů MAS jsou upraveny příslušnými jednacími řády (<http://www.mas.broumovsko.cz/o-nas/organy-mas/>).

MAS má zřízenou kancelář MAS, která zahrnuje pověřeného zaměstnance na pozici vedoucího zaměstnance odpovědného za realizaci SCCLD a další zaměstnance kanceláře. Kancelář je výkonnou a administrativní složkou spolku, je řízena Předsedou. Kontakty na zaměstnance kanceláře a Předsedu MAS jsou zveřejněny na webových stránkách MAS (<http://www.mas.broumovsko.cz/kontakt/>).

Případná realizace jednotlivých programových rámců SCLLD se bude řídit příslušnou dokumentací zpracovanou dle požadavků příslušného ŘO.

Obrázek 4 Schéma organizační struktury

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2 Popis animačních aktivit

MAS klade ve všech svých komunikačních aktivitách důraz na **partnerský přístup a znalosti místní situace**.

Při zpracování SCLLD i během celého procesu její implementace bude kancelář MAS využívat osvědčené komunikační metody (např. facilitace společných setkání, rozhovory, brainstorming) a moderní komunikační nástroje. Aktivní občané, členové a další aktéři z území budou moci sledovat aktivity MAS na webových stránkách, facebookovém profilu, v místním tisku (zpravodaje obcí), případně na prezentačních akcích a v rámci dotazníkových šetření. Kancelář MAS prezentuje po celou dobu přípravy a následné implementace SCLLD svou činnost na všech příslušných jednáních.

Se svými členy a dalšími aktéry v území komunikuje kancelář MAS především osobně a dále prostřednictvím online nástrojů. Členové jsou o činnosti MAS informováni v pravidelném newsletteru, na příležitostných pracovních skupinách a na setkáních Valné hromady 2x ročně.

MAS vede seznam potenciálních žadatelů a aktivně pracuje na jeho rozšíření. Se svými žadateli udržuje kancelář kontakt, průběžně zjišťuje jejich potřeby a šíří mezi ně povědomí o inovativních řešeních. O připravovaných aktivitách MAS informuje své žadatele a další potenciální zájemce zejména na webových stránkách, facebookovém profilu a prostřednictvím hromadných e-mailů. Dle zájmu žadatelů kancelář poskytuje konzultace, informační podporu k tvorbě projektových záměrů a pomáhá hledat cesty, jak jejich záměry podpořit. Potřeby

zjištěné od svých partnerů při přípravách SCLLD a její implementace přispějí v rámci možností daných operačními programy k zacílení na nejpotřebnější oblasti podpory v rámci SCLLD MAS Broumovsko+.

Spolupráce s aktéry z území MAS neobnáší pouze informační servis pro své členy/žadatele a získávání jejich poznatků a potřeb. MAS klade rovněž velký **důraz na komunikaci** se subjekty, které nejsou našimi partnery. Jedná se o úzkou spolupráci s DSO Broumovsko a ostatními MAS především v rámci Královéhradeckého kraje ale také z celé ČR. Dalšími významnými aktéry, s nimiž i nadále předpokládáme různou míru spolupráce za účelem zvyšování sociálního kapitálu, jsou školy, další vzdělávací instituce a neziskové organizace, orgány státní správy, KoP ÚP ČR, Královéhradecký kraj, obce a města regionu Broumovsko a další organizace v regionu působící.

Animační aktivity MAS zahrnují tyto činnosti: mapování území a vyhledávání potenciálních žadatelů, usnadnění výměny informací mezi zúčastněnými stranami, koordinace aktivit místních aktérů směřující k naplňování SCLLD, **podpora žadatelů/příjemců** v rozvíjení projektových záměrů a hledání zdrojů pro jejich uskutečnění. MAS dále podporuje a prohlubuje vzájemnou spolupráci a partnerství v území, rozvíjí spolupráci mezi podnikatelským, neziskovým a veřejným sektorem, snaží se propagovat a popularizovat svou úlohu (webové stránky, články v místním tisku, ankety, partnerství při organizaci akcí, společná setkání a projednávání), buduje kapacity a vytváří sítě, posuzuje soulad projektů se schválenou SCLLD a jejich přínos pro území, sleduje průběh realizace SCLLD, vykonává její evaluaci a kontroluje udržitelnost podporovaných projektů.

4.4 Popis monitoringu a evaluace strategie

Monitoring a evaluace v MAS Broumovsko+ má za úkol zajistit informace o míře naplňování cílů SCLLD, jejich indikátorů a činnosti MAS. Odpovědnost za tuto aktivitu nese kancelář MAS.

K monitorovacím aktivitám patří mimo jiné tvorba Výroční zprávy vždy za období předcházejícího roku. Výroční zprávu projednává Kontrolní výbor a schvaluje ji Valná hromada.

MAS Broumovsko+ bude dále provádět monitorovací a evaluační činnosti v souladu s metodickým pokynem pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů v programovém období 2021–2027 a v souladu s doplňujícími metodickými instrukcemi Ministerstva pro místní rozvoj, odboru regionální politiky.

Pro sledování a vyhodnocování plnění jednotlivých opatření/fiche Akčního plánu budou ze strany jednotlivých ŘO stanoveny povinné indikátory z NČI. Hodnoty těchto indikátorů budou sledovány v monitorovacím systému.

4.4.1 Indikátory na úrovni strategických cílů Strategického rámce SCLLD

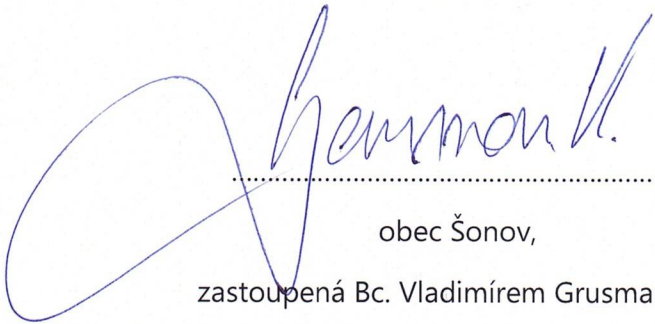
Tabulka 7 Indikátory na úrovni strategických cílů SCLLD

Strategický cíl	Indikátor	Měrná jednotka	Výchozí hodnota (datum)	Cílová hodnota (datum)
1. Zvyšování kvality života na Broumovsku	Počet projektů podpořených MAS	Projekt	0 (31. 12. 2020)	20 (31. 12. 2027)
	Počet projektů zvyšujících bezpečnost dopravy	Projekt	0 (31. 12. 2020)	15 (31. 12. 2027)
2. Rozvoj podnikání, zemědělství, potravinářství a zaměstnanosti na Broumovsku	Počet projektů podpořených MAS	Projekt	0 (31. 12. 2020)	25 (31. 12. 2027)
	Počet podnikatelských subjektů pobírajících podporu MAS	Nezemědělský podnik	0 (31. 12. 2020)	8 (31. 12. 2027)
3. Ochrana a zvyšování kvality životního prostředí na Broumovsku	Počet projektů vedoucích ke zlepšení kvality životního prostředí podpořených MAS	Projekt	0 (31. 12. 2020)	10 (31. 12. 2027)
4. Posílení cestovního ruchu a obnova kulturního dědictví Broumovska	Počet projektů podpořených MAS	Projekt	0 (31. 12. 2020)	6 (31. 12. 2027)
	Počet podpořených projektů z oblasti cestovního ruchu	Projekt	0 (31. 12. 2020)	3 (31. 12. 2027)
	Počet podpořených projektů z oblasti kulturního dědictví	Projekt	0 (31. 12. 2020)	3 (31. 12. 2027)

5. Povinná příloha – Čestné prohlášení

Čestně prohlašuji, že údaje a informace uvedené v žádosti o podporu strategie Komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2021–2027 (Koncepční část) jsou pravdivé. Rovněž čestně prohlašuji, že údaje uvedené v žádosti o podporu strategie Komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2021–2027 (Koncepční část) jsou shodné s údaji poskytnutými v rámci procesu kontroly dodržování standardů MAS.

V Broumově dne 19. 6. 2021

obec Šonov,

zastoupená Bc. Vladimírem Grusmanem,

Předseda MAS Broumovsko+, z. s.